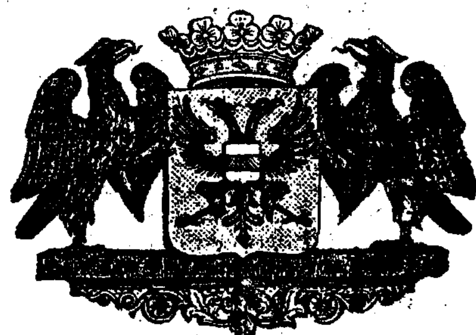
Jaargang 116. Zondag, 9 Augustus 1857. No. 95.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING
VAN
TURF EN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, *bij enkele inschrijving*, ten dienste van het RAADHUIS aan te besteden:

1. De LEVERING van **400** ton **BAGGER TURF.**
2. IDEM van **900** ton **HARDE ZWARTE TURF.**
3. IDEM van **200** ton **LANGE ZWARTE GESTOKEN TURF.**
4. IDEM van **15,000** stuks **BERKEN BRANDHOUT.**

De Voorwaarden van levering zullen van heden ter [illegible] ter lezing liggen. [illegible] op WOENSDAG den 19den Augustus [illegible] de **Monsters** aan het RAADHUIS moeten worden besorgd, en wel van iedere soort van Turf en het Brandhout 15 stuks, ieder afzonderlijk in een' Zak of eene Mand; terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moet worden overgelegd; van buiten voorzien van dezelfde merken, als het Monster.

GRONINGEN, 1 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

GEMEENTE-REKENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, volgens art. 219, alinea 3 der Gemeentewet, ter openbare kennis, dat de **REKENING** van de **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** der GEMEENTE, over het dienstjaar 1856, op de SECRETARIJ der GEMEENTE voor een ieder ter lezing zal worden nedergelegd van en met den 3den tot en met den 17den Augustus 1857, en dat zij in afschrift, tegen **betaling der kosten**, algemeen verkrijgbaar is gesteld.

GRONINGEN, 1 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BUREAU VAN POLITIE.

Ter **herkenning gedeponeerd** de navolgende GOEDEREN:

1) eene **Gouden Oorbel** met Cantille.
2) eene **Gouden Oorbel** zonder Cantille.
3) een **Zilveren Horlogie** zonder Buitenkast.
4) een **Zilveren Engelsch Horlogie** met Binnen- en Buitenkast en Gouden Ketting.
5) een **Witte Zakdoek**, gemerkt C, waarin een Breiwerk.
6) een **Gouden Oorknopje** met rood Steentje.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Den 29sten Julij is te Petersburg eene keizerlijke ukase van den 16den Junij bekend gemaakt, waarbij eene reorganisatie van de militaire koloniën voor de kavallerie wordt vastgesteld.

— Uit Petersburg schrijft men, dat de inzamelingen door geheel Rusland, tot luisterrijke viering van het 1000-jarig bestaan van het Russische rijk, veel bijval vinden en een schitterenden uitslag opleveren.

— Een telegrafische depêche brengt het berigt, dat de hoofdmagt van *Schamyl* te Isalatawia is geslagen met een verlies van 400 dooden. De Russen telden 8 dooden en 47 gewonden. Het hoofdkwartier van het regement Daghestan is geavanceerd.

— De generaal *Tottleben* heeft van den Keizer van Rusland, bij zijne aanwezigheid aldaar, verlenging van zijn verlof verkregen en wel tot den volgenden zomer. Ofschoon zijne gezondheid niet verontrustend is, moet deze toch zoodanig zijn, dat tot een volledig herstel een langer verblijf in een zachter klimaat noodzakelijk schijnt.

TURKIJE.

De kabinetsverandering te Konstantinopel blijkt de diplomatieke moeijelijkheden nog niet uit den weg geruimd te hebben. De nieuwe ministers hebben aangeboden de kaïmakans van Moldavië en Wallachije naar Konstantinopel te ontbieden, om rekenschap af te leggen van de verkiezingen in de Donau-vorstendommen. De heer *Thouvenel*, de Fransche gezant, heeft dit aanbod afgeslagen en het eene *bespottelijke weigering van zijnen eisch* genoemd. Hij heeft gedreigd met den Pruissischen gezant te vertrekken, indien al hetgeen in de Donau-vorstendommen ter gelegenheid van de verkiezingen is geschied, niet nietig en van onwaarde wordt verklaard. Deze houding van den Franschen gezant heeft te Weenen een ongunstigen indruk gemaakt. Men meent hierin gebrek aan achting voor de zelfstandigheid van de Porte te zien.

Ten gevolge van het door de vier mogendheden ingediend protest tegen de deugdelijkheid der verkiezingen in Moldavië, nemen de Fransche, Pruissische en Russische commissarissen vooreerst geen deel meer aan de werkzaamheden der te Bucharest vereenigde commissie voor de organisatie der vorstendommen, en indien de staatkundige gemeenschap van Frankrijk met de Porte mogt worden gestremd, zoude het kunnen gebeuren, dat ook de Pruissische gezant werd teruggeroepen.

Te Weenen is een berigt uit Konstantinopel ontvangen van den 5den dezer, houdende, dat de heer *de Thouvenel*, op de weigering des Sultans om den kaimakan van Moldavië uit zijne betrekking te ontslaan, het Fransche wapen van zijn hôtel heeft ingetrokken en binnen kort naar Frankrijk zou terugkeeren. De Sultan heeft verklaard eigenhandig aan den Keizer der Franschen te zullen schrijven en dat hij de hoop koestert op die wijze tot eene eervolle schikking te zullen geraken. (Zie het telegr. berigt hierachter.)

Bij herhaling wordt berigt, dat de Engelsche gezant te Konstantinopel, lord *Redcliffe*, reeds verlof had ontvangen om naar Londen te komen, maar dat hij vooreerst zijne reis heeft uitgesteld, en dikwijls met den Oostenrijkschen gezant confrentiën houdt.

Omtrent de verkiezing, welke in de hoofdstad van Moldavie op den 19den Julij heeft plaats gehad, wordt uit de vorstendommen berigt, dat de leden der geestelijkheid, die op de kiezerslijst voor hunne orde zijn gebragt, van het eerste oogenblik hebben geweigerd om deel te nemen aan de stemming. De metropolitaansche aartsbisschop had eene schriftelijke verklaring aan de regering doen toekomen, waarin voorkwam, dat hij in dezen het voorbeeld had gemeend te moeten geven, vermits men bij de voorbereidende maatregelen allezins willekeurig was te werk gegaan. Van 138 wereldlijke geestelijken hadden slechts drie, en dat nog wel gedwongen door de burgerlijke overheid, hunne stemmen uitgebragt. Deze drie personen hadden alzoo den afgevaardigde benoemd, welke de geestelijkheid van het voornaamste district des lands zou vertegenwoordigen.

In een ander district waren twee afgevaardigden door vier kiezers benoemd. Van de 34 erkende kiezers voor de cathegorie der landbezitters hadden slechts 17 aan de benoeming van twee afgevaardigden deelgenomen. Elders hadden de zaken geene betere uitkomsten opgeleverd.

De Porte moet den heer *Vogoridès* afgezet hebben als kaïmakan van Moldavië en den metropolitaan van Wallachije in zijne plaats benoemd. Als reden van dit ontslag wordt opgegeven, dat *Vogoridès* heeft geweigerd den nieuw te kiezen divan te presideren.

— Te Galata heeft een brand gewoed, die 200 huizen vernield heeft.

ITALIË.

De Paus is van Ravenna naar Bologna teruggekeerd, omdat de toebereidselen tot het consistorie een langer verblijf niet toelieten. Het consistorie zal eerstdaags plaats hebben, waartoe reeds eenige kardinalen naar Bologna zijn vertrokken. De Paus heeft in laatstgemelde stad mgr. *Basili* ontvangen, die van zijne geestelijke rondreis in Amerika is teruggekeerd; er bestaat hoop tot het bijleggen der geschillen met Chili, Peru en Mexico.

Verder deelen de Italiaansche dagbladen bepaald mede, dat de Paus zich naar Florence zal begeven, niettegenstaande alle pogingen, daartegen aangewend. Z. H. wordt er den 17den verwacht; er zullen alsdan aldaar groote feesten gegeven worden. Bij die gelegenheid vraagt men weder, of de Paus al dan niet eenige concessiën zal verleenen. Na de jongste gebeurtenissen, hield men het voor waarschijnlijk, dat daarvan vooreerst niet veel zal komen. Intusschen wordt medegedeeld, dat Z. H. al de hem toegezonden memoriën met de grootste aandacht leest, aanteekingen houdt, en wanneer hem de zaken daartoe vatbaar schijnen, de stukken naar Rome laat opzenden, met last hem daarover bij zijne terugkomst, in September, rapport uit te brengen. Er wordt bijgevoegd, dat de Paus zich minder met de staatkundige, dan met de stoffelijke verbeteringen bezig houdt. Het is daarom, dat de uitvoering van het spoorwegnet, ter bevordering van handel en vertier, zoo veel mogelijk wordt bespoedigd; vooral dringt de Paus aan op de voltooijing van den weg van Rome naar de Napelsche grenzen. Men hoopte daardoor te gemoet te komen aan de groote ellende, in sommige gedeelten van Italië heerschende, waaromtrent de allertreurigste bijzonderheden worden medegedeeld. De ellende toch is in sommige gedeelten van den Kerkelijken Staat tot eene ongekende hoogte gestegen. In de nabijheid van Rome vindt men een groot dorp, welks inwoners door het klooster onderhouden worden, namelijk waar zij een dag in de week soep en brood kunnen bekomen. De overige dagen zwerven die ongelukkigen in den omtrek rond en nuttigen niets dan eene soort van distelen, die naauwelijks hunnen honger stillen kan.

— Er is sprake van een voorval tusschen den bey van Tunis en den Napolitaanschen consul aldaar. De bey moet namelijk twee jeugdige Napolitaansche juffers, zusters, zonder zich om iets te bekommeren, bij zijnen harem hebben ingelijfd, waartegen natuurlijk genoemde consul ernstige vertoogen indiende, die reeds het ontslag der odalisken schijnen ten gevolge te hebben gehad.

SPANJE.

De regering heeft generaal *Garrigo* tot militair gouverneur van Madrid benoemd en daardoor een blijk van verzoeningsgezindheid gegeven. De generaal *Garrigo* toch is een der Vicalvaristische bevelhebbers, die zich in 1844 het eerst tegen het ministerie *Sartorius* verzet hebben. Te Vicalvaro ernstig gewond, werd hij door de regeringstroepen gevangen genomen en wilde de graaf *San Luis* hem ter dood laten brengen; zijne echtgenoote wendde zich echter daarop tot de Koningin en verzocht genade voor haren man, welk verzoek haar toegestaan werd. Hij is dezelfde, die bij de verwijdering der Koningin-moeder in last kreeg, haar te vergezellen tot aan de Portugesche grenzen, ten einde haar op die wijze te beschermen.

In de laatste dagen hebben sommige bladen en met name de clerikale, zeer ongepaste aanvallen tegen Engeland gerigt. De eerste secretaris van het Engelsch gezantschap, de heer *Otway*, heeft de aandacht van den minister-president hierop gevestigd.

— Het klooster van Yuste, beroemd geworden door het verblijf van Keizer *Karel V* aldaar, na het afstand doen van zijn troon, is dezer dagen in publieke veiling gebragt. Keizer *Napoleon* had last gegeven het te koopen, maar de jeugdige markies *van Miravel* wenschende, dat dit historisch eigendom niet in handen van vreemden geraakte, heeft er 20,000 duros voor gegeven.

ZWITSERLAND.

Dr. *Kern* heeft definitief verklaard aan den Bondsraad, dat hij zijne benoeming tot gezant te Parijs aanneemt. Overigens blijft men deze verwisseling van gezant als een opmerkelijk feit beschouwen. De heer *Barman* is, zoo als thans door geloofwaardige mededeelingen buiten allen twijfel is gesteld, van zijn post te Parijs verwijderd, omdat hij wegens zijne republikeinsche denkwijze aan het hof van *Napoleon* ongevallig was, en dr. *Kern* benoemd omdat men het te Parijs wenschte. Hiermede is dus Zwitserland zoo wat 50 jaren achterwaarts gegaan! Overigens wordt de van zijn Parijsschen post aftredenden Walliser radikaal niet veel beklaagd; hij werd door zijne partij voortgestuwd en zij kan hem dus ook laten vallen, en wat zijne bekwaamheid voor zijne betrekking betreft, kan hij ongetwijfeld gemakkelijk vervangen worden. Maar de *wijze* waarop deze geheele zaak geschiedt, heeft gewis iets vernederends voor Zwitserland.

De nationale raad heeft, in overeenstemming met den bondsraad, de voorstellen der commissie betreffende de gewigtige kwestie der verbetering van de Jura-wateren, met 74 tegen 3 stemmen aangenomen. Daarmede is de weg tot eene belangrijke nationale onderneming gebaand. Het doel daarvan is niets minder dan het droogmaken en daardoor aanwinnen van 10 vierkante mijlen land, midden in het schoonste en vruchtbaarste gedeelte van Zwitserland. Er blijft nu nog slechts over een nader onderzoek omtrent het plan en de kosten te doen, waarvoor thans 50,000 fr. aanwezig zijn.

— Uit Innspruck schrijft men van den 31sten Julij, dat in den avond van den 26sten verscheidene Italiaansche spoorweg-arbeiders eene herberg te Neumarkt verlieten, met de bedreiging van den eersten Duitscher te zullen dooden, dien zij ontmoetten. Een beambte van het distrikt was hun eerste slagtoffer, waarna zij nog drie of vier personen zware wonden toebragten. Met behulp der gendarmes zijn twintig hunner in hechtenis genomen. Met de instructie is reeds een aanvang gemaakt.

DUITSCHLAND.

De reden, welke de Keizerin van Oostenrijk van de reis naar Hongarije heeft doen afzien, is, naar men van goederhand verzekert, hierin gelegen, dat H. M. zich weder in een gezegenden toestand bevindt. — Na de terugkomst des Keizers zal het hof zich voor eenigen tijd naar de badplaats Ischl begeven.

— De leden der blijvende commissie der Oever-staten voor de vaart op den Donau zullen in den loop dezer week hunne werkzaamheden hervatten, als wanneer die van Wurtemberg en Beijeren hunne laatste instructiën zullen hebben bekomen. Het voorzitterschap zal door den Oostenrijkschen commissaris, den heer *v. Blumenfeld*, worden bekleed.

— Volgens besluit van het statistiek congres, in 1855 te Parijs gehouden, zal in de hoofdstad van Oostenrijk de volgende vergadering plaats hebben. Eene commissie, aan het hoofd waarvan zich de president der akademie van wetenschappen, de heer *Baumgartner*, en de directeur van het bureau van de statistiek, baron *van Czoernig*, bevinden, heeft een verslag uitgebragt over het gewigt en de werkzaamheden van het nieuwe statistieke congres. Dat verslag behelst eene blootlegging van de administratieve statistiek in Oostenrijk, die steeds gelijken tred heeft gehouden met de administrative wetenschap en den aard der staatsinstellingen aldaar. Het programma der werkzaamheden van het aanstaande congres omvat zoowel de vraagstukken, welke in de vorige vereeniging aan de volgende ter behandeling waren overgelaten, die, welke in overweging, nog niet rijp werden geacht ter beslissing, als die, welke nog niet in de vorige vereenigingen behandeld waren. Het laat zich reeds vooruitzien, dat de Europesche regeringen en de administratieve en statistieke wetenschappen waardig te Weenen zullen vertegenwoordigd zijn; en van alle zijden maakt men zich aldaar gereed tot eene heusche, gastvrije ontvangst der leden.

— De personen, die eershalve als gasten uitgenoodigd zijn geworden om bij de opening van den spoorweg van Laibach tot Triëst, over de Karst, tegenwoordig te wezen, zijn den eersten Augustus in Weenen teruggekomen. »Allen (dus wordt van daar gemeld) zijn nog opgetogen door de indrukken, welke deze reis van zoo weinige dagen op hen heeft te weeg gebragt. De weg van Weenen tot Triëst levert inderdaad wonderen op van bouwkunde en wetenschap. Zoo verheven ook het denkbeeld was, aan 't welk de aanleg van dergelijken kunstweg over de Norische-Alpen zijn oorsprong verschuldigd is, zoo veelomvattend was de uitvoering, bij welke dit denkbeeld voor het tegenwoordige geslacht en de nakomelingschap is verwezenlijkt en tot werkelijkheid gebragt. Met het oog op deze reusachtige werken, op den bruikbaren weg, welke aan de meest wilde natuurlijke gesteldheid van het gebergte als 't ware is ontwrongen, moet de klagt over de kleingeestigheid en den verstandelijken teruggang van ons geslacht verstommen. Men wijst er met zelfvoldoening op, dat het werk door Duitschers is begonnen en volbragt, en geheel aan Duitschland mag worden toegekend.

— Het bestuur van den spoorweg van Weenen en Triëst is thans geheel georganiseerd. De directeur, die 823 beambten onder zich heeft, geniet een tractement van 3000 fl., benevens nog 2000 fl. toelagen en 500 fl. kwartiergelden; hem staan 2 adjuncten elk met 2000 fl. en 7 inspecteurs elk met 1400 à 1800 fl. tractement ter zijde. De opper-ingenieurs ontvangen 1200 à 1400 fl.

— Sedert de afschaffing van den Sondtol is, volgens de Berlijnsche *Zeit*, de handel der Pruissische Oostzeehavens zoodanig toegenomen en bestaat er zulk een gegrond uitzigt op verdere vermeerdering van dien handel, dat de noodzakelijkheid zich reeds doet gevoelen, in de Oostzee-provinciën nieuwe spoorwegen aan te leggen, ten einde het verkeer der havens met het binnenland uit te breiden. Reeds is aan de Pruissische regering het ontwerp ter goedkeuring voorgelegd van zulk een spoorweg, die langs den regter oever der Oder van Damm, nabij Stettin, tot Kustrin loopen en zoodoende Stettin met Frankfort a/O. verbinden zou. Door middel van een zijtak naar Stargard zou deze weg in verbinding gebragt worden met den Pommerschen spoorweg naar Kolberg en Köslin.

ZWEDEN.

Bij den Zweedschen rijksdag is eene nieuwe grondwetsbepaling voorgesteld, volgens welke de Koning geene buitenlandsche kroon zou mogen aannemen zonder de toestemming van den rijksdag. Het hier en daar in het Noorden veld winnende streven naar vereeniging van den Scandinavischen volksstam schijnt de aanleiding tot dat voorstel te zijn. Het is, volgens berigten uit Stockholm van den 28sten Julij j.l., door den stand der geestelijken verworpen, maar door de drie overige Kamers van den rijksdag aangenomen.

DENEMARKEN.

Uit Koppenhage wordt van den 3den Aug. gemeld, dat de heeren *Carmichael*, *Brett*, *Glas* en *Westenholz* vergunning hebben ontvangen tot aanleg van eene onderzeesche telegrafische linie tusschen Engeland en een der noordelijk van Tonring gelegene punten op de westkust van Denemarken; de concessie loopt voor den tijd van 25 jaren.

GROOT-BRITTANJE.

De Engelsche regering heeft bij de indiening van haar voorstel tot het onder de wapenen roepen der burgermilitie en het aanwerven van soldaten voor Indië verklaard, dat de kosten van onderhoud dier troepen zullen gedragen worden door de O. I. Compagnie en niet door de schatkist des moederlands. Deze geruststelling is minder begrijpelijk, wanneer men bedenkt, dat behalve de politieke zijde, bij de Indische aangelegenheid ook vooral de financiële moeijelijkheid op den voorgrond treedt, welke de opstand eerstens voor de Indische geldmiddelen, en daardoor van zelve voor de Britsche financiën zal opleveren, en die minstens de reeds niet bloeijende financiën van de O. I. Compagnie geheel zullen te gronde rigten. »De belangen van beide landen," zeide sir *Robert Peel*, zijn zoo naauw met elkander verbonden, dat het crediet van het eene niet kan worden getroffen, zonder dat de terugwerking zich ook op het andere gevoelig doet ondervinden." De financiën van Indië zijn inderdaad die van Engeland, dat alleen de verbazende leeningen der Compagnie heeft gedekt. Sedert eene eeuw is het deficit de normale toestand der Indische staatsbegrooting. Een overschot der inkomsten, na dekking der uitgaven, is slechts eene zeldzaamheid, die na een zeer lang tijdsverloop zich een enkele keer voordoet.

Om te voorzien in de kosten van het burgerlijk en militair beheer, bij welk laatste het onderhouden van een leger van 300,000 man wordt vereischt, zal de O. I. Compagnie zich ten laatste tot het treurigste aller redmiddelen veroordeeld zien, nl. tot voortdurende leeningen, om de renten harer schuld te betalen, renten die, in weerwil van achtereenvolgende reductiën, in 1854 reeds meer dan £ 2,346,000 bedroegen, terwijl de schuld zelve het cijfer van £ 51,780,000 had bereikt. Zulk een staat van zaken is allezins geschikt ernstige ongerustheid in te boezemen, en daarom hebben dan ook de Engelsche financie-politieke mannen reeds sedert 15 jaren telkens met meer nadruk de aandacht daarop gevestigd.

Al de ingevoerde belastingen zijn niet voldoende om zelfs in tijden van vrede de uitgaven te dekken; de opbrengsten kunnen daarbij niet verhoogd worden, wil men den ontevreden Hindoe niet te zwaar drukken. Alleen de opiumhandel, die in 1854 1,400,000 p. st. en in 1855 4,500,000 p. st. opbragt, maakte dat het tekort niet meer dan 2,040,000 of 24¼ millioen gulden bedroeg. De oorlog met China moet doen vreezen, dat ook de winst op den opiumhandel zal vervallen.

Men komt dan ook algemeen tot het besluit, dat de opstand in Indië de Britsche O.-Ind. maatschappij zal doen in 't niet vallen, en de koloniën geheel aan de Kroon zal brengen. Daardoor zal de verhouding beter worden; de koloniale politiek zal dan ook zeker gewijzigd worden, en men zal te eer kunnen overgaan tot de reorganisatie van het bewind, die men algemeen in Indië voor zoo noodzakelijk erkent.

De *Times* bevat een artikel, waarin het betoogt, dat Engeland de kosten van den Indischen oorlog niet zal behoeven te dragen. Het blad is van oordeel, dat de pensioenen der exvorsten van Delhi en Oude en van den nabob van Moorchedabad, die in de zamenzwering betrokken zijn, en te zamen 420,000 £ jaarlijks genoten, ingetrokken zullen worden en dat daaruit de renten eener leening van 5 millioen £ kunnen worden gedekt.

— In het Lagerhuis is het voorstel van den heer *Warren*, om de discussie over de wetsvoordragt betreffende de echtscheidingen voor 3 maanden te verdagen, na eenige discussie verworpen. Omtrent de kwestie of de gevallen van echtbreuk in de Overzeesche bezittingen gepleegd, tot de jurisdictie van het nieuwe hof zullen behooren, ontstond eenige discussie, waarna de verdere beraadslaging is verdaagd.

Op eene tot hem gerigte interpellatie, zeide lord *Palmerston*, dat de regering nog geen berigt had ontvangen van de ontruiming van Herat.

— De kleine vloot, welke tot het leggen van den transatlantischen telegraaf naar Amerika gebezigd zal worden,

heeft Dingsdag avond de haven van Cork verlaten en is Woensdag de kabel op het eiland Valentia aan de Iersche kust vastgemaakt. De lord stedehouder van Ierland had zich naar Valentiabaai begeven, om daarbij tegenwoordig te zijn.

— De bewering, dat Rusland de hand in den Indischen opstand zou gehad hebben, wordt ten stelligste en op goede gronden bestreden door bijna alle Europesche bladen. Deze beschuldiging wordt door een officiëel rapport van den gouverneur-generaal van Indië zelven formeel gelogenstraft. In dit rapport wordt verklaard, dat de opstand uit den boezem des volks zelf is voortgekomen; dat hij een gevolg is van verschillende oorzaken, met het inwendig bestuur des lands in verband staande, en dat men tot nu toe nog geen spoor van vreemden invloed heeft kunnen ontdekken. De Russisch-gezinde *Nord* schrijft hieromtrent zelfs het volgende: »Niet alleen gelooven wij geenszins aan het einde van de Britsche heerschappij in Indië, maar wij wenschen dat einde niet. Zoolang niet het Indische menschenras beschaafd genoeg is om zich zelf, op het voorbeeld van de Vereenigde Staten, te besturen, is het wenschelijk, in het belang der Hindoesche volksstammen, dat de natie, welke de Indiën bezit, geene andere zij dan de Engelsche. De kiemen, welke door Groot-Brittanje worden gelegd, zijn van dien aard, dat zij later de beste vruchten kunnen opleveren voor het geheele menschdom en de algemeene beschaving."

— De admiraliteit brengt, naar men verneemt, eene expeditie in gereedheid om den loop van de Niger te exploreren. Deze expeditie zoude in October a.s. vertrekken. Sedert 1830, toen de monding van deze rivier eerst ontdekt werd, zijn verscheidene pogingen aangewend om den loop dezer rivier te onderzoeken en laatstelijk in 1854 door de *Pleiad*, welke togt meer dan 2 jaren heeft geduurd en belangrijke resultaten heeft opgeleverd. Tot dusver kende men namelijk slechts één weg om in Sudan door te dringen, en wel van Tripoli door de woestijn, welke weg zeer lang en gevaarlijk voor de Europeanen was; maar door den togt van de *Pleiad* werd het zeker, dat men in dit gedeelte van Midden-Afrika door de rivier de Niger en de Tchadda veel gemakkelijker kon komen. Het genoemde vaartuig is echter slechts tot in het koningrijk Igbo doorgedrongen en moest aldaar den verderen togt staken, bij gebrek aan materiële hulpmiddelen. Thans zal de nieuwe expeditie zich naar Igbo begeven en van daar tot in het midden van Sudan doordringen.

— De heer *Murray*, Engelsch gezant te Perzië, is den 7den Junij te Teheran aangekomen, alwaar hij met alle eerbewijzen is ontvangen, bij het jongste traktaat overeengekomen. De heer *Murray* zou dadelijk, na de ambassade georganiseerd te hebben, met verlof naar Engeland terugkeeren.

— De *income-tax* over 1855-56 en 1856-57, door de City van Londen opgebragt, bedraagt ongeveer tien millioen Hollandsch.

FRANKRIJK.

De reis van Z. M. den Keizer te midden van de verwikkelingen, welke zijn ontstaan, zoo in Indie, als in de Levant, wordt welligt niet ten onregte beschouwd als eene gebeurtenis van groot belang. De Russische gezant, graaf *Creptowitch*, die zich op reis bevond, is naar Londen teruggekeerd. Graaf *de Persigny* en lord *Palmerston* zouden morgen naar het eiland Wight vertrekken en spoedig door lord *Clarendon* derwaarts worden gevolgd.

HH. MM. zijn Vrijdag op Osborne House aangekomen. Prins *Albert* en prins *Alfred* hebben aan boord van het fregat *Reine Hortense* den Keizer en de Keizerin verwelkomd. De Keizer en de Keizerin zullen Maandag den 10den dezer van hun reisje in Engeland terugkeeren, en te Cherbourg aan wal stappen.

Bij afwezigheid des Keizers zal prins *Jerôme Bonaparte* in den ministerraad voorzitten.

— De nu bekend gewordene acte van beschuldiging in zake van het complot tegen het leven des Keizers is een zeer uitvoerig stuk. Het schijnt, dat reeds op het einde van 1856 het ontwerp werd beraamd en dat men het tijdstip der verkiezingen voor het wetgevend ligchaam als het gunstigste ter uitvoering beschouwde. De reis des Keizers naar Fontainebleau verijdelde echter in der tijd het moorddadige plan. Uit de brieven van *Mazzini* en *Campanella*, *Massarenti* en *Tibaldi*, in de acte vermeld, blijkt, dat het complot tegen het leven des Keizers was gerigt; dat *Campanella* en *Massarenti* onder de leiding van *Mazzini* de zaak van uit Londen bestuurden en dat *Tibaldi* te Parijs met de regeling der uitvoering was belast, welke aan *Bartolotti* en *Grilli* was opgedragen. Van veel gewigt was ook de inbeslagneming van een koffer met dolken en pistolen bij de echtgenooten *Gallibourg*, in hetzelfde huis waar *Tibaldi* woonde. *Grilli* verklaarde, dat *Massarenti* hem had gezegd, dat *Mazzini* voor den moord des Keizers hem 50 gouden Napoleons zou geven, die hij ook ontvangen had, en dat te Parijs *Tibaldi* hem de tot de uitvoering bestemde dolken had gegeven. *Bartolotti* beweert echter, dat zij alleen in last hadden de gangen des Keizers te bewaken en daarvan aan *Mazzini* berigt te geven. *Ledru-Rollin*, dien *Bartolotti* met zijn Italiaanschen tongval *Rodrone Rolline* noemt, was tegenwoordig, toen *Mazzini* aan *Bartolotti* den last gaf, en *Massarenti* zou hem gezegd hebben, dat de gelden, welke hem uitgereikt werden, van *Rodrone Rollini* afkomstig waren.

De drie door de politie op de post in beslag genomene brieven van *Mazzini*, welke van Genua naar Londen bestemd waren en waaruit het bestaan van het komplot duidelijk en klaar blijkt, zijn de volgende:

De eerste brief is aan *Massarenti* gerigt, zoo als het opschrift en het aanvangswoord aanduidt, en luidt aldus:

»Waarde *Massarenti!* Ik heb uwen brief van den 6den ontvangen (hij is van den 10den gedagteekend). Wat de twee vrienden van Bol (waarschijnlijk Bologna) en Fa (waarschijnlijk Faenza) betreft, wier voorslag gij mij doet toekomen, zoo is de zaak gewigtiger geworden dan ooit, wijl alles daarop aankomt. Ik kan haar echter niet beoordeelen. Gij kunt het; kent gij ze goed? Houdt gij ze voor geschikt en werkelijk vastberaden? Ga dan naar *Camp* (*Campanella*) en spreek met hem. Ik heb hem volmagt gegeven en onderrigt. Herinner u, wat ik u gezegd heb, nopens de methode, die gevolgd moet worden: onafhankelijk, twee en twee, dit is het middel. Wanneer de vriend afgereisd is, hetgeen gij uit de dagbladen zult vernemen, zoo is het nutteloos, zoowel voor u als voor de twee, die bij u zijn. Als hij van het land terugkomt en blijft, dan hebben de oude vrienden ook wat geld noodig, en wanneer gij naar den vriend van de bierbrouwerij gaat, dan zal hij het u voor hen geven. Ik heb hem daartoe het bevel verstrekt. De beide nieuwen moeten zuinig zijn. Ik zou gaarne millioenen geven, maar ik kan niet. De uitgaven in Italië zijn ongelooflijk. Uw JOSEPH."

De Italiaansche aangelegenheden nemen in den tweeden, aan *Campanella* gerigten brief, eene grootere plaats in. Deze tweede brief voert alleen ten opschrift *Camp*, welk woord voldoende den beschuldigde *Campanella* aanduidt. Hij is, gelijk de voorgaande, van den 10den Junij gedagteekend en begint met de navolgende woorden:

»*C. F.* (waarschijnlijk *Caro Fratel*)! Een gansch gebouw, met eindelooze moeite opgerigt, een onverwacht goed gevolg tot heden, en merk wel, dat het heden de beslissende dag was, is ingestort als door één windvlaag; het schijnt een door storm geslagen schip, dat voorraad en andere voorwerpen in zee moet werpen, want zonder die dingen kan de andere operatie, die heden moet plaats hebben, en die niet mislukken kan, niet bewerkstelligd worden; men zou met het hoofd tegen den muur loopen. Ik doe het niet en beweer, dat men weder van voren af moet beginnen. Gij moet weten, dat ik nog eene kans heb, om het gebouw met eenen slag weder op te rigten; ik zal aanstaanden Zondag daarover iets vernemen.

»Maar hoor nu eens. Wilt gij in geheim onderhoud treden met *Massarenti* over de Parijssche *affaire*, wees verzekerd, dat zij meer dan wenschelijk en dringend is. Er zijn er twee die zich aangeboden hebben, maar de voorname zaak is, te weten of hij ze kent, of hij ze goed kent en of hij ze voor geschikt oordeelt. Zoo ja, of ze geld verlangen, om eene maand op de plaats te leven; of hunne eischen matig zijn en ook de overtuiging van *Mass* (*Massarenti*) gunstig is, dan zoeke hij of zoeken zij paspoorten. Ik kan mij van hier daar niet mede bezig houden. Hierbij een regeltje voor den bij *Massarenti* bekenden vriend, die in de rue Menilmontant, no. 122, woont; daar vinden zij de materialen. Er zijn er nog twee anderen, maar mijn doel is, dat zij onafhankelijk van elkander handelen. Ik handel hier evenzoo. In geval alles goed gaat, vraag dan geld aan *James*, wien ik berigt gaf en tot wien ik u verwijs. *Massarenti*, ik moet hem, na eene langdurige ondervinding, deze getuigenis geven, is de verpersoonlijkte stilzwijgendheid, en gij moet alleen met hem te doen hebben. De roos is op het ontluiken voor het land, en daarom reken ik op u. Vaarwel, met eenen storm in het hart, maar altijd de uwe! Gui."

Het derde stuk, in den vorm van een eenvoudig biljet, was in den brief aan *Campanella* ingesloten; dit schrijven was schijnbaar aan den te Parijs wonenden medepligtige gerigt, die met de ontvangst en de leiding van de sluipmoordenaars belast was. De ontvanger is daarin alleen met de letters A. P. T. aangeduid, waaruit men lezen moet *A. Paolo Tibaldi*. Dit schrijven luidt aldus: »De brengers dezes zijn, in alle opzigten, gelijk aan de beiden, welke gij kent. Behandel ze op dezelfde wijze en zonder terughouding; maar laat ze afgescheiden arbeiden. Dit is beter voor allen. 10den Julij. Uw GIUSEPPE."

In de brieventasch van *Tibaldi* werd het adres van den bierbrouwer *Stansfield* te Londen, en onder de papieren van *Bartolotti* een brief in beslag genomen, dien *Massarenti* hem den 26sten Mei 1857 had geschreven, en uit welks inhoud duidelijk blijkt, dat een moordplan tegen het leven des Keizers aan *Bartolotti* en zijnen onder den voornaam *Paul* (die *Grillis* voornaam is) aangeduiden makker aanleiding heeft gegeven om naar Parijs te vertrekken, dat dit plan door *Bartolotti's* terugkeer naar Engeland is opgeschort; dat eindelijk *Massarenti's* berigten laatstgenoemde hebben overgehaald naar Frankrijk terug te keeren, om zijn afschuwelijk ontwerp ten uitvoer te brengen.

De beschuldiging is dus vooral gebouwd op de drie bovengenoemde geschriften van de hand van *Mazzini*. »Uit deze stukken — zegt de acte van beschuldiging — blijkt de aanslag zoo duidelijk, dat het verdere onderzoek alleen heeft gediend om het daarin gelegen bewijs te ontwikkelen." Daarbij komen dan nog de bekentenissen van de in hechtenis zijnde Italianen, welke in bijzaken door onderscheidene omstandigheden bevestigd zijn, en welke het duidelijk maken, dat *Mazzini*, *Massarenti*, *Tibaldi*, *Bartolotti* en *Grilli* zelf deel aan het komplot genomen hebben. Slechts twee beschuldigden worden door de verklaringen van *Grilli* niet bezwaard, hoewel hunne schuld daarom niet minder zeker is. *Ledru Rollin* woonde de eerste conferentie bij *Mazzini* bij en hoewel hij geen dadelijk deel aan de verhandelingen nam, zoo begreep en billijkte hij toch het doel en de gevolgen. Wat *Campanella* betreft, de voor hem bestemde brief van *Mazzini* bewijst, dat hij in alle plannen van *Mazzini* ingewijd was, zelfs in die, welke tegen Italië gerigt waren. Dientengevolge worden *Paolo Tibaldi*, *Giuseppe Bartolotti*, *Paolo Grilli*, genaamd *Saro*, *Giuseppe Mazzini*, *Alexandre August Ledru Rollin*, *Gaetano Massarenti* en *Federigo Campanella* — de vier laatsten afwezig — beschuldigd, van in het jaar 1857 door een onder elkander ontworpen en vastgesteld besluit een komplot gevormd te hebben, om den Keizer te vermoorden, welk komplot, daar het bereids eene handeling ten gevolge had, die volbragt of begonnen werd, om de uitvoering van het plan voor te bereiden, eene misdaad is, voorzien bij art. 89 *C. P.*

De behandeling van het proces in zake het complot tegen het leven des Keizers, is te 10 uur voor het hof van assises begonnen. Na het voorlezen der acte van beschuldiging, is met het verhoor der aangeklaagden een aanvang gemaakt. *Tibaldi* volhardt in zijn stelsel van ontkenning. *Grilli* en *Bartolotti* trachten daarentegen hunne afgelegde verklaringen in stand te houden.

De advokaat *Licaun* is ambtshalve benoemd tot verdediger van *Bartolotti*, in plaats van den heer *Desbaudet*, die door plotselinge ongesteldheid in de onmogelijkheid was, die taak te volbrengen.

— In den *Moniteur* wordt een keizerlijk besluit uitgevaardigd, waarbij het verbod wordt ingetrokken, om granen en andere voor de voeding dienstige meelhoudende grondstoffen te bezigen voor de distillatie van geestrijke vloeistoffen.

— Door den minister van eeredienst is eene circulaire gerigt aan de aartsbisschoppen en de bisschoppen, om het verlangen des Keizers kenbaar te maken, dat bij gelegenheid van den feestdag van den 15den Augustus in alle kerken een *Te Deum* worde gezongen, gepaard met gebeden voor het behoud des levens van den Keizer, de Keizerin en den keizerlijken prins.

Men spreekt van eene meer of min partiële amnestie tegen den 15den Augustus. 150 staatkundige gevangenen zouden gratie ontvangen, vooral de studenten, die veroordeeld zijn ter zake van ongeregeldheden bij de openbare lessen.

— Het militaire wetboek, dat laatstelijk door het wetgevende ligchaam is aangenomen, is thans uitgevaardigd en van kracht verklaard. Het genoemde wetboek is verdeeld in vier hoofdstukken, welke betrekking hebben op de zamenstelling der militaire regtbanken, hunne bevoegdheid, de regtsvordering, de misdrijven, overtredingen en de daarop gestelde straffen. Het geheele wetboek bestaat uit 277 artikelen. Tevens is uitgevaardigd eene circulaire van den minister van oorlog aan de in de militaire divisien commanderende generaals, betreffende de uitvoering van het nieuwe wetboek. Deze circulaire behelst eene toelichting der voornaamste bepalingen van dat wetboek. Verder zijn bij die circulaire bekend gemaakt twee keizerlijke besluiten, van welke het eene inhoudt, dat in den regel een permanente krijgsraad zal gevestigd zijn in de hoofdplaats van elke divisie, maar dat de Keizer zich de bevoegdheid voorbehoudt, om, naar gelang de behoefte zulks vordert, het getal krijgsraden te vermeerderen. Voorts zullen er 8 raden van herziening worden gevestigd voor de militaire divisiën van het binnenland en van Algerie. Het tweede besluit heeft ten doel om, naar aanleiding van den graad, den rang of de dienstverrigtingen van de beschuldigden als de militaire intendanten, de officieren van gezondheid en van administratie, de zamenstelling der militaire regtbanken te regelen.

— Het paleis van de Louvre is thans geheel voltooid. De strekkende lengte der gebouwen, welke op last des Keizers zijn gesticht, bedraagt omstreeks een kilometer. De kosten van dezen aanbouw beloopen omstreeks 50 millioen. Den 14den dezer maand zal in de Tuilleriën de plegtigheid der inwijding van het Louvres plaats hebben en te gelijker tijd de uitdeeling der prijzen aan de tentoonstellers van dit jaar.

— In een rapport van den contra-admiraal *Guérin*, opperbevelhebber der scheepsdivisie van Réunion en der Indisch-Chinsche zee, wordt gewag gemaakt van het driemastschip *Fernandez*, te Bordeaux te huis behoorende, dat den 5den April ll. met 550 Chinezen van Macao naar Havanna was vertrokken, welke Chinezen op de hoogte van Singapore tot oproerigheden oversloegen, en reeds had de strijd een half uur geduurd, toen eene Hollandsche brik op de noodseinen het grootste gedeelte harer equipage afzond om hulp te bieden; 23 Chinezen waren reeds gedood en de equipage van den driemaster verdedigde zich wakker, toen de Chinezen, de versterking ziende opdagen, de wapenen aflegden, waarop de belhamels over boord sprongen en eenige anderen in de boeijen werden geslagen, waarna de *Fernandez* de reis naar Havanna vervolgde. De kapitein van dien bodem heeft in het gebeurde met zijn schip en met verscheidene anderen aanleiding genoeg gevonden om te verzoeken, dat het vervoer van Chinezen met Fransche schepen verboden moge worden, eene daar passagiers allen zwaar in boeijen geslagen worden.

— Van alle zijden ontvangt men berigten over de ontzettende hitte, die sedert eenige dagen heerschende is, zoodat zelfs personen hier en daar zijn bezweken. Uit Marseille schrijft men, dat den 30sten Julij de hitte zoo geweldig was (36° C.) dat zelfs na zonsondergang, te half elf 's avonds, de noordwestewind, die toen woei, zoo verstikkend en brandend was, dat men zich niet buiten durfde wagen; dit was niet alleen het geval in de stad zelve, maar ook op het land. De zomer van dit jaar zal wel waarschijnlijk wegens den voortdurenden hoogen thermometerstand onder de buitengewoon heete eene voorname plaats beslaan. Intusschen luiden de berigten omtrent den oogst hier te lande allergunstigst. De opbrengst der granen zal, zoowel in hoeveelheid, als in hoedanigheid, die van het vorige jaar verre overtreffen. Tot dusver zijn de ingeoogste granen geheel droog binnengehaald. De gemiddelde zwaarte is 5 à 6 kilo's per hectare hooger dan in 1856. Voor zooveel men heeft vernomen, is nergens hier te lande het gewas mislukt; 't welk eene bijzonderheid is die hoogst zelden voorkomt.

— Omtrent den dood van den dichter *Béranger* wordt thans met de grootste zekerheid berigt, dat hij *niet* in den schoot der kerk is gestorven. Na het afsterven van den heer *Vieillard*, den grijzen vriend des Keizers, hebben er moeijelijkheden bestaan, waarom de aartsbisschop van Parijs aan de priesters heeft te kennen gegeven, dat als er een belangrijke zieke was, men dien moest bezoeken, maar met de grootste voorzigtigheid behandelen; daarom moest men nooit de absolutie aanbieden, om niet later bij het afsterven de geestelijke uitvaart te behoeven te weigeren. Dit is ook bij *Béranger* geschied. Pater *Jousselin* heeft hem bezocht, maar er is van geene absolutie gesproken. De *Univers* heeft echter een uitvoerig verslag van den priester gevraagd omtrent het afsterven des dichters, zich voorbehoudende daar wel een regel in te vinden, die hem magtigen zou te spreken van een *pardon*, dat de stervende had gevraagd, en waarvan ter wille van de geloovigen dan ligtelijk eene *absolutie* te maken was! Dit is geschied; maar de waarheid zegeviert over zulke jezuïtische mededeeling. *Béranger* heeft na zijn dood geen heil gewacht van de Jezuïten, die hij zijn leven zoo gekend en tentoongesteld had!

— Een jong lyrisch dichter, *Charles Baudelaire*, heeft bij *Malassis* een bundel gedichten, onder den titel van: *Fleurs du mal*, uitgegeven. De politie heeft dien als onzedelijk in beslag genomen en den vervaardiger aangeklaagd. In de volgende week komt het proces in behandeling; de advokaat-procureur *Chaix d'Est Ange* zal den dichter verdedigen. Deze heeft ook in de heeren *Sainte Beuve* en *Merimée* beschermers gevonden; evenwel hebben twee ministers, en voornamelijk de heer *Abbatucci*, op het ten uitvoer brengen van den maatregel aangedrongen. Elf gedichten zijn als onzedelijk aangeduid, waarvan er een reeds drie jaren geleden in de *Revue des deux Mondes* is geplaatst geweest.

BELGIË.

Het gedrag der Gendsche hoogleeraren tegenover den rector *Serrure* begint meer en meer de aandacht bezig te houden. Volgens de dagbladen der geestelijkheid, zijn het thans de hoogleeraren, en deze alleen, die aanleiding hebben gegeven tot stremming, vermits het programma der lessen niet opgemaakt is kunnen worden. Daardoor is de regering wel verpligt om met veerkracht te handelen. Eerst moeten de hoogleeraren in onderwerping komen, en daarna kan worden gevraagd, welke hunne bezwaren zijn. De waardigheid van het gezag zou worden gekrenkt, indien de bewindslieden anders te werk gingen. Hoogleeraren zijn staats-ambtenaren, bij welke willekeur niet te pas komt.

— De spoortrein van Charleroi naar Namen is Woensdag bij Moustier uit de rails gegaan. Gelukkig is de keten, die de locomotief aan den trein verbond, door den schok gesprongen; daardoor is geen leed aan een der reizigers overkomen; de locomotief is echter van den berm van den weg afgevlogen, en de beide daarop zich bevindende personen zijn ernstig verwond; de een, de machinist, is weldra overleden, de stoker geamputeerd; nog zijn een paar wachters gekwetst, maar niet gevaarlijk.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 7 Augustus.

Bij Z. M. besluit van den 1sten dezer is de heer mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, laatstelijk gouverneur-generaal van Ned.-Indië, benoemd tot minister van staat.

Bij besluit van den 2den dezer is aan den heer mr. *J. S. Lotsy*, minister van marine, en aan den schout-bij-nacht *F. X. R. 't Hooft*, 's Konings adjudant in buitengewone dienst, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van St. Anna der 1ste klasse, hun door Zijne Majesteit den Keizer aller Russen geschonken.

Bij besluit van den 3den dezer zijn benoemd tot referendarissen bij het departement van binnenlandsche zaken, jhr. *E. W. J. Six tot Oterleek*, thans commies, en mr. *M. M. von Baumhauer*, thans hoofd-commies.

— De heer *Dullert* heeft zijn voorstel, tot herziening van art. 132 van het reglement van orde voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, aan die Kamer toegezonden, vergezeld van eene nota van toelichting.

De beschouwingen omtrent de bezwaren aan dat art. verbonden hebben hem doen omzien, of er geen middel te vinden is om, streng eerbiedigende het regt der Regering om door het sluiten der zitting, de werkzaamheden der Kamer te stuiten, wanneer zij dit in het algemeen belang dienstig acht, tevens te zorgen, dat de werkzaamheden der Kamer, voor zooverre zij de behandeling van voorstellen des Konings betreffen, niet verloren gaan.

Hij meent dat middel gevonden te hebben door art. 132 van het reglement van orde zoodanig te wijzigen, dat daarin de bepaling behouden blijft, dat de werkzaamheden der Kamer betreffende de behandeling van voorstellen des Konings, die bij de sluiting eener zitting onafgedaan zijn gebleven, niet hervat worden, tenzij de Regering zelve op nieuw in de volgende zitting die voorstellen ter afdoening inzendt. Zóó heeft de Regering het altijd in handen om in die enkele gevallen, waarin zij van oordeel is gebruik te moeten maken van haar regt tot stuiting der werkzaamheden, dit uit te oefenen, en zoo gaat tevens het verrigte werk niet verloren, wanneer de Regering de afdoening der zaak gewenscht acht.

— De *Drentsche Courant* deelt het volgende schrijven mede van zijn Haagschen correspondent:

»Of het petitionnement tegen de onderwijswet veld winnen zal, is twijfelachtig; maar dat het de bedoelde uitwerking niet zal hebben, wordt hier voor zeker gehouden, en deze meening steunt op een feit. Men weet namelijk dat de heer *van der Brugghen*, toen de bepaling tot het subsidiëren van partikuliere scholen door de Tweede Kamer verworpen was, daarin berust heeft, maar tevens den Koning zijn ontslag heeft aangeboden, opdat zou kunnen blijken of hij na het gebeurde 's Konings vertrouwen nog genoot. Zijne Majesteit heeft het ontslag *niet* aangenomen en heeft daardoor verklaard tevreden te zijn met de handelwijze van den minister van justitie. Hieruit maakt men op, dat de Koning niet voornemens is om aan de onderwijswet, zooals zij door de Tweede Kamer is aangenomen, Hoogstdeszelfs bekrachtiging te weigeren.

»In antwoord op het schrijven, waarin de heer *van der Brugghen* zijn ontslag aanbood, ontving hij eene bepaalde uitnoodiging om de portefeuille te behouden. Deze uitnoodiging is, naar verzekerd wordt, vervat in bewoordingen, die van hooge tevredenheid over de diensten des ministers getuigen en welke niet toelaten te onderstellen, dat Z. M. in de uitkomst der beraadslaging over de onderwijswet niet zou kunnen berusten."

— In een partikulier schrijven uit Batavia, met de laatste mail ontvangen, wordt aan de *Prov. Utrechtsche Courant* 't volgende medegedeeld: »Eenige belangrijke reizen zijn voor onze oorlogsschepen in Oost-Indië ophanden: met name is er sprake van eene groote gecombineerde expeditie tegen de zeeroovers, die, ofschoon nu en dan door enkele landsvaartuigen bestookt, wel verliezen lijden, maar toch voortdurend de zee onveilig houden.

»Met onze oorlogsschepen is het nog even slecht gesteld. Gelukkig, dat men weldra eenige nieuwe vaartuigen uit het vaderland verwacht; want er zijn onder de hier dienstdoende nog verscheidene die reparatie hoog noodig hebben, of reeds zijn afgekeurd. Het is te hopen, dat de nieuwafgebouwde schepen intusschen beter zullen voldoen, dan de geruchten loopen, dat ze werkelijk in den beginne bevonden werden. Met den bouw van oorlog-stoomschepen schijnt men nog tot dusverre niet uitstekend in het moederland geslaagd te zijn."

AMSTERDAM, 7 Augustus.

Bij het provinciaal geregtshof van N.-Holland is Woensdag behandeld de zaak van den brievenbesteller *A. van Waveren*, welke bij arrest der arrondissements-regtbank naar dit hof is verwezen, op grond dat eene brievenbus als eene openbare bewaarplaats moest worden beschouwd. De zes gehoorde getuigen hebben geen nieuw licht over de zaak verspreid.

Het op. min. trad daarna, bij monde van mr. *J. A. Jolles*, in eene breedvoerige beschouwing omtrent de feiten, en concludeerde tot schuldigverklaring van enkelen diefstal en veroordeeling tot 5 jaren tuchthuisstraf. Spreker deed daarbij vooral uitkomen: 1) dat het hof zich bij eene vroegere gelegenheid en thans ook in raadkamer bij het bespreken der huidige zaak, geheel had vereenigd met het gevoelen van den hoogen raad, dat het postkantoor was eene plaats tot verzending en niet tot bewaring van brieven; dat eene brievenbus eene succursaal is van dat postkantoor en dat dus zulk eene bus geen openbare bewaarplaats is; 2) dat hier van geen diefstal met of zonder braak in een onbewoond gebouw kan sprake zijn, aangezien men zich daarbij het binnentreden eener woning moest voorstellen, hetwelk door de misdaad wordt opgevolgd, gelijk door eenige regterlijke collegiën was beslist en 3) dat de gestolen brieven den bekl. niet waren toevertrouwd, doch in de bus geworpen, waaruit hij ze heeft ontvreemd. Het hof zal aanstaanden Dingsdag uitspraak doen.

ROTTERDAM, 7 Augustus.

De zeevaartkundige school zal met den 1sten September overgebragt worden naar het Zeemanshuis, alwaar ook voort-

aan het examen van varenslieden zal afgenomen worden. Tot nu toe werd dit een en ander boven de beurs gehouden. De eigenaardige zamenvoeging zal, hoewel beiden op zich zelf blijven, voorzeker op deze inrigtingen gunstig werken.

Tot omstreeks een jaar geleden bepaalde zich het onderwijs op deze school tot de zoogenaamde stuurmanskunst. Sedert is het onderwijs uitgebreid tot alles wat de zeeman aan den wal leeren kan, en wel in verband met de vereischten om bij de bestaande commissiën een voldoend examen als stuurman af te leggen. De ondervinding heeft geleerd, dat de hervorming dezer school in eene wezenlijke behoefte heeft voorzien. Sedert dien tijd toch is de school door meer dan 100 leerlingen bezocht, terwijl vroeger in de bloeijendste jaren niet meer dan ruim 40 leerlingen geteld werden. Tot dezen bloei heeft ook zeer medegewerkt, dat men ten allen tijde toegang tot de school kan verkrijgen, terwijl ieder leerling onderwijs ontvangt in verhouding tot zijne vorderingen.

Het onderwijs in het wis- en natuurkundige gedeelte is steeds toevertrouwd aan dr. *P. van Galen*, en dat in de practische zeevaartkunde en de zamenstelling van het schip is door heeren burgemeester en wethouders, op voordragt van het bestuur, opgedragen aan den heer *D. C. Rietbergen*, vroeger koopvaardij-kapitein, thans directeur van het Zeemanshuis alhier.

— In eene der zalen van het gebouw der *Kon. Ned. Yacht-club* werd Woensdag namiddag, bij een prachtig diner, feest gevierd door de afdeeling Rotterdam van de vereeniging *het Metalen Kruis*. Deze afdeeling bestaat sedert 1853 en had tot dusver op deze wijze nog niet van haar aanwezen doen blijken. Het voorstel tot dit feest, uitgegaan van haren voorzitter, den heer *A. van Hoboken van Rhoon, Pendreght en Baarland*, werd door ruim 50 leden bijgewoond. Onder de genoodigden van elders waren opgekomen de heeren *E. W. van Dam van Isselt*, dr. *G. Simons*, mr. *J. H. Burlage* en *C. J. Zillesen*.

ARNHEM, 6 Augustus.

Het Pruissische stadje Vreden, 2 uren van Winterswijk gelegen, is gisteren en heden door een ontzettenden brand bijna geheel vernield. Van Winterswijk zag men tusschen 2 en 3 uur in den namiddag in het oosten eene zware rookkolom opgaan en kwam men na velerlei gissingen omtrent oorzaak en plaats tot de overtuiging, dat een zware brand in Vreden woeden moest. Op de oproeping des burgemeesters van Winterswijk, om hunne naburen hulp te brengen, waren weldra brandmeesters en de noodige manschappen uit den voornamen en geringeren stand bijeen, die met de bluschmiddelen op een aantal boerenwagens geplaatst, ijlings naar de plaats des ongeluks werden overgebragt. Bij het naderen der stad bleek het maar al te zeer, hoe veelomvattend de ramp moest wezen, daar de stad bijna ongenaakbaar was van wege de goederen, overal aan den weg neergelegd, en hartbrekend was het gezigt op de ongelukkigen van allen ouderdom, die, daarbij neergezeten, hunne ellende overzagen. Maar ijzingwekkend was het gezigt op die brandende stad, voor de helft in vlammen opgaande en die ten gevolge van een vrij sterken westenwind, al aanstonds ten ondergang scheen bestemd te zijn.

Bij de komst der hulp aanbrengenden in Vreden vonden deze alles in schromelijke verwarring. De wakkere burgemeester der plaats zat in den militieraad te Ahaus en niemand verving zijne plaats; men konde niet bemerken, dat een bestuur van het brandwezen werkzaam was. De pogingen van den burgemeester van Winterswijk om daarin zooveel mogelijk te voorzien, stuitten af op den onwil en de onverschilligheid, waarvan men zich slechts in Vreden een denkbeeld kan vormen. Te half negen kwam de burgemeester der stad, vergezeld van den landraad van Ahaus, in de stad, en terstond zag men zijne krachtige hand werkzaam om het onwillige volk als met geweld tot werkzaamheid te dwingen. Te vier uur heden morgen kon men zeggen, dat de brand gestuit, niet dat bij gebluscht was.

Toen de zon weder was opgegaan over de schromelijk geteisterde stad, leverde zij een akelig schouwspel op. De brand was heen en weder over de stad getogen, meer dan ¾, misschien ⅞ gedeelte van haar lag in brandend en rookend puin, en de stad verlatende, zag men de inwoners buiten de stad gelegerd bij de behouden meubelen. Aan hulp heeft het niet ontbroken. Behalve drie à vier spuiten van Vreden, waren die van Winterswijk, later die van Stadlohn, van Sudlohn, van Groenlo en nog later die van Eibergen en Nede, de beide laatsten onder bevel der burgemeesters dier gemeenten, werkzaam, en onze Duitsche naburen hebben alzoo weder een bewijs ontvangen van de krachtdadige hulpvaardigheid der Nederlandsche besturen.

Van de 420 huizen, welke Vreden bevatte, staan er heden slechts 99. De ellende en verwoesting, welke er heerscht, laat zich niet beschrijven. De brand is veel erger geweest dan in het jaar 1811, toen Vreden ook voor verreweg het grootste gedeelte afbrandde.

— Sedert eenige dagen vertoont zich in deze gemeente het kenmerk der aardapelziekte door het zwart worden en verdorren van het loof. De knol zelf is op sommige akkers ook aangetast. Men hoopt evenwel, dat de epidemie zich grootendeels tot het loof zal bepalen, en verwacht nog een gunstigen oogst van dit voedingsmiddel. In weerwil van de goede vooruitzigten omtrent den oogst in het algemeen, zijn alle marktproducten ter dezer stede zeer prijshoudend. Alles gaat vlug van de hand.

ZWOLLE, 6 Augustus.

Heden ochtend zijn drie ingezetenen van het eiland Schokland naar het geregtshof gebragt, ten einde door den regter-commissaris voor strafzaken te worden gehoord, wegens het hun ten laste gelegde feit van iemand moedwillig in zee te hebben geworpen. Zij zijn vervolgens naar het huis van verzekering teruggebragt.

LEEUWARDEN, 5 Augustus.

Door burgemeester en wethouders is voorloopig vastgesteld en ter visie gelegd het kohier van de directe belasting of hoofdelijken omslag voor deze gemeente over 1857. Het geheele belastbare inkomen bedraagt *f* 2,591,895 en het bedrag der heffing is vastgesteld op *f* 55,000, zoodat de belasting is ongeveer 2⅛ ten honderd. De hoogste aanslag is ongeveer *f* 2100.

GRONINGEN, 8 Augustus.

Bij Z. M. besluit van den 31sten Julij, is tot officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Utrecht benoemd, mr. A. W. Wichers, thans regter in de arrond.-regtbank te Groningen.

Bij besluit van dienzelfden dag is herbenoemd en bij continuatie tot plaatsvervangend kantonregter te Zuidbroek aangesteld, mr. E. H. Stheeman.

— Door heeren ged. staten is bij besluit van den 6den dezer afwijzend beschikt op de adressen om restitutie van betaalden aanslag in den hoofdelijken omslag alhier, over de maanden van het jaar 1856, gedurende welke zij, noch hunne gezinnen aldaar, maar elders hebben vertoefd.

De afwijzing grondt zich op de omstandigheid, dat het geldt niet een bezwaar tegen den aanslag zelven, maar eene terugvordering van een gedeelte van den betaalden aanslag, waarvan alzoo, volgens art. 1395 van het Burgerlijk Wetboek, de beslissing behoort aan den regter en niet aan de uitvoerende magt.

— Donderdag l.l. is door de regtbank alhier zekere dienstmeid, genaamd J. L. M, ongehuwd, laatstelijk gewoond hebbende te Marum, veroordeeld tot gevangenisstraf van drie maanden, tot betaling eener boete van *f* 25 en in de kosten, en wel ter zake zij in den nacht van den 21sten op den 22sten Mei j.l., door achteloosheid, bestaande in het niet aanwenden van de noodige zorg bij hare ophanden zijnde bevalling, den dood heeft veroorzaakt van een kind, waarvan zij even te voren in dien nacht, ten huize van den landbouwer J. R. te Marum, was bevallen.

Mede is door de regtbank op dien dag veroordeeld tot eenzame opsluiting voor den tijd van twee maanden, een alhier ter stede wonend vijftienjarig dienstmeisje, J. F. B., wegens het arglistig ontvreemden van onderscheidene soorten van hoedenlint en een hoedje, destijds aanwezig in den winkel van H. V. alhier.

— Door den hagel op den 15den en 20sten Julij zijn op onderscheidene plaatsen van deze provincie verwoestingen aangebragt, waarvan 29 landbouwers, die deelgenooten zijn der maatschappij van onderlingen waarborg tegen het verlies van veldgewassen door hagelslag, alleen in de provincie Groningen, aangave van schade hebben gedaan, zijnde er bovendien nog wel een gelijk aantal deelgenooten dier maatschappij, die schade hebben bekomen, maar niet tot dat bedrag om in de termen van vergoeding van het reglement te komen, hetwelk $\frac{1}{20}$ van den genomen waarborg moet bedragen. De gezamenlijke waarborgen der 29 rampgeledenen bedragen ruim *f* 68,000.

— Op de drukkende warmte der laatste dagen zijn op verscheidene plaatsen in ons land zware onweders gevolgd, welke hier meer, daar minder schade hebben aangerigt. Bij hetgeen reeds omtrent het op sommige plaatsen in onze provincie gewoed hebbende onweder gemeld is, kan nu nog gevoegd worden, dat Woensdag avond boven Veendam, Muntendam, waar de thermometer dien dag 49° teekende, en omstreken een hevig onweder losbarstte. De lucht scheen aanvankelijk bij een westewind spoedig te zullen opklaren, maar te 8 uur scheen het geheele uitspansel bij de flikkerende bliksemstralen ééne lichtkolom, terwijl hevige donderslagen zich minder of meer verwijderd deden hooren. Opgevolgd door een' geweldigen plasregen, bedaarde te 9 uur het weder. Een paard, toebehoorende aan R. Bisschop, landbouwer te Duurkenakker, werd door den bliksem in de weide gedood. Te Wildervank zou eene vrouw in hare woning ligt door den bliksem zijn getroffen, terwijl te O. Pekela drie koeijen door het hemelvuur zijn gedood.

Vooral in de provinciën Friesland en Overijssel, heeft het onweder met eene ongewone hevigheid gewoed. Te Leeuwarden, waar te 2 uur namiddags de thermometer 90° Fahrenheit teekende, barste Dingsdag avond j.l. te 8¼ uur een zwaar onweder los, evenals op vele andere plaatsen in Friesland, dat met eenige tusschenpoozingen tot 1¼ uur in den nacht voortduurde, en niet zonder ongelukken is afgeloopen. Te Delfstrahuizen sloeg de bliksem in eene boerenbuizing en schuur, door den landbouwer Andries Annes Bosma als eigenaar bewoond. Het gebouw brandde geheel uit, terwijl ook de inboedel, het boerenreeuw, benevens een paard, eene prooi der vlammen zijn geworden. In het afgebrande gebouw, dat tegen brandschade was verzekerd, was 14 koeseten hooi geborgen.

Ook te Harlingen brak den avond van dien dag, na eene warmte van 86° Fahr., een hevig onweder uit, waarvan daar evenwel gelukkig weinig werd ondervonden. Den volgenden dag echter brak op nieuw een onweder los. Na eenige donderslagen, begon eensklaps de lucht hevig te werken, en stak er een storm op, zooals men daar weinige gezien heeft. Te gelijker tijd trok eene windhoos in de nabijheid van den Steenen Man, uit zee, over den zeedijk en ontlastte zich daar gedeeltelijk van water en slingerde de planken van eenige stapels bij den houtmolen van den heer Posthuma, tot 100 voeten hoog in de lucht. Vervolgens werden de plateel-bakkerij en knechtswoning van den heer van Hulst beschadigd; het grootste deel der pan- en estrik-fabrijk van den heer Fontein Tuinhout weggenomen, en de zwichtstelling van den rijstmolen van den heer Hannema weggeslagen, zoodat de planken ongeveer 200 ellen verder op den straatweg nedervielen. Dáár trok de hoos over de Bolswardervaart en sloeg de houtschuur van den heer Bijlsma plat tegen den grond; brak de zwichtstelling van den houtmolen van den heer Beitschat en spleet de wieken; ligtte wat verder een rijtuig van den straatweg en wierp dit in de ringsloot, zonder iets te breken, zoodat de reizigers, die juist vooraf van dat rijtuig waren gesprongen, weldra ongehinderd hunnen weg konden voortzetten. Nu nam de hoos meer de rigting naar de buurt van Almenum, beschadigde aldaar vele fabrijken en verscheidene woningen; schudde den houtmolen van den heer S. van de Wint onder Midlum, zoodat deze dreigde in of om te storten, nam eenige honderde pannen van de houtschuur mede, en brak de helft der zwichtstelling van den hout- en rogmolen van den heer T. van Arum af. In de nabijheid bevond zich de trekschuit van Harlingen op Leeuwarden, die letterlijk eenige malen in het rond geslingerd werd, terwijl eene diep geladene turfschuit mede rondzwaaide. Het meest van alles ondervond het bijna voltooide kalkleschhuis, met daarin begrepen knechtswoning, bij de kalkbranderij van den heer A. Hoek, de kracht van het natuurverschijnsel. Het geheele gebouw is bij den grond afgeslagen en in een puinhoop verkeerd. Nog werden aldaar eene schuur en watermolen omgeworpen en het tolhuis aan de vaart geweldig beschadigd. Tot op een half uur afstands van Harlingen heeft de hoos dus vreeselijk gewoed, slingerde een paar rijtuigen van den straatweg van Harlingen op Leeuwarden, en heeft, zoo ver men weet, geene belangrijke schade meer aangebragt. Terwijl dit gebeurde, was het onweder te Harlingen zoo hevig, dat er tusschen half 5 tot tien minuten daarna, geen seconde was, waarin de donder niet gehoord werd. Gelukkig was het onweder hoog in de lucht en heeft daar geen schade aangerigt.

Uit de onweersbui, die Dingsdag boven Meppel losbarstte, en wel zes uren in meerdere of mindere mate aanhield, viel de regen, vermengd met enkele hageisteenen, bij stroomen ter neder. Men heeft er geene ongelukken te betreuren.

Te Wanneperveen, in Overijssel, duurde het onweder tot laat in den avond voort. In minder dan een uur waren de landerijen, die bij gewoon water in den herfst droog blijven, door den stortregen als het ware in meren herschapen. Alhoewel er, zoover bekend is, aan menschen noch dieren eenig ongeluk is overkomen, is de verwoesting door den hagel en den geweldigen stormwind veroorzaakt, toch in waarheid groot te noemen. Vijf zware eiken en een elzenboom, digt bij elkander staande, werden in een oogenblik door eene windhoos ontworteld, terwijl van vele woningen de daken aanmerkelijk zijn beschadigd. Ter zelfder tijd ontstond er brand in de schuur van den visscherman L. L. te Zandbelt, in die gemeente. Het getimmerte brandde totaal af.

Te Zwartsluis was het onweder bovenmate hevig en verschrikkelijk, vergezeld van zwaren stortregen, geduchte hagel en eene windhoos, die van onderscheidene huizen pannen en schoorsteenen deed nederstorten, de op de kermis staande kramen omverwierp, eene groote wafelkraam bijna geheel vernielde en in onderscheidene tuinen veel verwoesting aanrigtte, terwijl in eene naburige weide eene koe door den bliksem gedood werd.

Te Blankenham is eene der aanzienlijkste boerenwoningen eene prooi der vlammen geworden. De bliksem, die den schoorsteen insloeg, verbreidde zoo spoedig den brand, dat men weinig heeft kunnen redden.

Bij Steenwijk zoude een akker met koren door den bliksem in brand gestoken zijn. In de gemeente Giethoorn is de bui vergezeld geweest van een hevigen stormwind, die vele daken beschadigd, schoorsteenen afgeworpen en eene groote menigte zware boomen ontworteld en omvergerukt heeft.

Te Lochem is de bliksem in de boerenwoning van den landbouwer *G. J. H.* geslagen in de nabij deze stad gelegen buurtschap de Armhoede, met dat ongelukkig gevolg, dat de vlammen terstond de geheele woning aantastten en de boer met zijne dienstboden niet dan in aller ijl het brandende perceel kon verlaten. De nog jeugdige vrouw, moeder van twee kinderen, is met haar dochtertje van 6 jaren in de vlammen omgekomen.

— Te *Delfzijl* had eergisteren de geannonceerde keuring van het schoonste ingespannen tuigpaard plaats, waarvoor de prijs, bestaande uit twee zilveren wijnfleschbakjes, werd toegewezen aan den heer H. M. Gaaikema, van de Gaarkeuken, voor de bruine merrie *de Schoone*. 22 paarden zijn aan de keuring onderworpen.

Des namiddags werd de harddraverij met paard en chais, waaraan 12 paarden deel namen, gehouden; de prijs, een briljante zilveren theepot, werd behaald door den heer K. P. Doornbos, van Uitwierda, in deze gemeente, met de zwarte merrie *Jan*, terwijl de premie, eene met zilver gemonteerde kristallen suikervaas en 12 zilveren lepeltjes, aan den heer R. M. Holdinga, van Ruigezand, voor de zwarte ruin *Reuzin* werd toegewezen.

Eene groote massa volk uit alle deelen der provincie was zamengevloeid om dit volksfeest, hetwelk door mooi weder werd begunstigd, bij te wonen.

Uitslag der herstemmingen tot leden van de gemeenteraden in deze provincie.

In de gemeente *Baflo* zijn ingeleverd 84 stembriefjes, waarvan de heer J. S. Bruins 44 en S. E. Mulder 40 stemmen bekomen heeft, zoodat eerstgenoemde verkozen is.

Te *Warffum* is bij de herstemming tot lid van den gemeenteraad benoemd G. J. Wiersum, landbouwer te Warffum.

Te *Noorddijk* zijn 30 stemmen uitgebragt; J. T. Emmelkamp bekwam 18 en J. T. Dijkhuis 12 stemmen, zoodat eerstgenoemde is benoemd tot lid van den raad dier gemeente.

Te *Ten Boer* hebben aan de herstemming voor een lid deelgenomen 22 kiezers, waarvan 19 op W. L. Groeneveld waren uitgebragt, die dus benoemd is.

KERKNIEUWS.

Ds. A. P. A. du Cloux, pred. te 's Greveldduin Capelle, heeft voor het beroep naar Putten in Gelderland bedankt.

— Ds. Th. J. Montijn te Goudriaan heeft het beroep tot predikant bij de Herv. gemeente te Doorn aangenomen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

KONSTANTINOPEL, 7 Augustus.

De Fransche gezant *de Thouvenel* heeft zijne gezantschapsbetrekkingen met de Porte afgebroken.

EFFECTEN-BEURS.

***AMSTERDAM*, 8 *Augustus*.**

Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅜.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	96⅝.
Oostenrijk Metalliek	» 5	»	75⅝.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39$\frac{3}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87¼.
Dito Nation. Metall	» 5	»	77⅝.
Spanje Onbep. St.	» 1½	»	25$\frac{1}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	37⅝.
Portugal	» 3	»	45$\frac{13}{16}$.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	105¼.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	103½.
Dito bij *Hope*	» 4	»	87¾.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	101.
Dito. 6de serie	» 5	»	102$\frac{13}{16}$.

***LONDEN*, 8 *Augustus*.** Consols 90¾.

***PARIJS*, 8 *Augustus*.** Fransche 3 pCt. 67.05.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 6 Aug., *Drost* Vr. Gesina, Bremen; *Boer* Magrietha Petronella, Brake.

TEXEL 5 Aug., *Rasker* Leentje Dost, Dantzig.

VLIE 3 Aug., *Hendriksen* Concordia, Frederikstad.

HELVOET 5 Aug., *de Goede* Nieuwe Rott. Gaz-Fabriek, Newc.

VLISSINGEN 3 Aug., *Hoff* Grietje Bos, Triest.

HONG KONG 27 Mei, *Stenders* Vrije Handel, Samarang.

RIO DE JANEIRO 17 Junij, *Schrikkema* Anna Elisab., Antw.; — 22 *Pik* Jenneke Hendrika, Lissabon; — 29 *Ochtman* Stad Zierikzee, Newc.; — 30 *Logger* Macao, Cardiff; — 1 Julij *van Leeuwen* Noordhorn, Londen.

BAHIA 29 Junij, *van Wachtendonk* Speculant, Fernambuck; *Dijk* Twee Vrienden, Hamburg; — 1 Julij *Kruisinga* Sphynx, Triest.

GIBRALTAR 28 Julij, *de Boer* Eliza, v. Galatz n. Londen.

LONDEN 3 Aug., *de Lange* Wester-Kwartier, Genua.

Bij het ZUID-VOORLAND 3 Aug., *Verginius* Nassau, n. Bat. en *Wassenaar* Josephine Bernardine, n. Triest, beide v. Amst.

DEAL 2 Aug., *Kaleshoek* Susanna, v. Rott. n. Bat.; heeft den volgenden dag de reis voortgezet.

Bij DEAL 1 Aug., *Schuth* de Zwerver, v. Triest n. Hamb.

Bij DOUVRES 1 Aug., *van Wijk* Marijtje Honig, Hamburg; — 3 *Burggraaff* Gesina, v. Amst. n. Soerabaya.

Bij DUNGENESS 31 Julij, *Noordhoek* Kurkhandel, v. Newcastle n. Lissabon.

Bij FOLKESTONE 2 Aug., *Driest* Wildeman, v. Hamb. n. B. Ayres.

POOLE 3 Aug., *Bakker* Reenna, Groningen.

HAMBURG 5 Julij, *Visser* Tietje, Delfzijl.

KIEL 4 Aug., *de Jonge* Castor, Petersb.

KOPPENHAGE 2 Aug., *Kroon* Tecla Johanna, *de Winter* Geertruida Catharina, *van Driesten* Bellamy, *Schuring* Annegiena, *Bakker* Harmonie en *Harding* Alida, v. Petersb. n. Amst.

LANGESUND 27 Julij, *Stenger* Anna Margaretha Adriana, Petersb.

BERGEN 24 Julij, *Vernes* Merwestroom, Dordrecht.

ODENSEE 29 Julij, *van Sluis* Onderneming, Amst.

DANTZIG 1 Aug., *Mooi* Alida Folkerts, Koppenh.

LIBAU 22 Julij, *Hangelbroek* Antje Witsenborg en *Oldenburger* Alida, Schiedam; — 24 *Jonkhoff* de Hoop, Groningen; — 25 *Bragt* Lucretia, Stettin; — 31 *Plukker* Hendrika, Schiedam.

BOLDERAA 30 Julij, *Brouwer* Alida, Pernau; *Korter* Riga, Schiedam; — 1 Aug. *de Vries* Zwaantina Margaretha, Koningsb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 5 Aug., *Wildeboer* Felicitas, Havana; *Loorbach* Cath. Freerkina, Nantes; *Spijkman* Juliana Louisa, Petersb.; — 6 *Jansen* Anna Maria Wilhelmina, Bat.; *Bartels* Geziena, Hamburg.

VLIE 3 Aug., *Brons* Juffer Ellegonda, Bergen.

HELVOET 5 Aug., *Sap* Johanna Jacoba, Petersb.

BRIELLE 5 Aug., *Lever* Professor Kayser, Petersburg.

MAASSLUIS 5 Aug., *Hazewinkel* Sjouke Alida, avontuur.

RIO DE JANEIRO 27 Junij, *Sterkenburg* St. Helena, Kanaal.

BAHIA 19 Junij, *Schaafsma* Antje, Amst.

JACMEL 29 Junij, *Vierow* Theodora Josina, Falmouth.

GENUA 27 Julij, *Bok* Elisabeth Maria, Livorno.

SUNDERLAND 2 Aug., *Meuldijk* Sine Nomine, Vlissingen.

CUXHAVEN 4 Aug., *Riepma* Agatha, Delfzijl.

NERVA 24 Julij, *Brambergen* Twee Gebroeders, Dundee.

ARCHANGEL 22 Julij, *de Weerd* Willem, Rott.; *Scholtens* Familietrouw, Londen; — 24 *Vos* Crescendo, Amst.

TONNINGEN gepasseerd 4 Aug., *Top* Vr. Elisabeth, Termunterzijl; *Stuitje* Christina Johanna, Rendsburg; *Pomper* Fennegina Catrina, Pahlhude.

RENDSBURG 30 Julij, *de Boer* Jantina Petronella, Termunterzijl; *Peters* Annette, Harlingen; *Joosten* Vr. Hillechiena, Koogerpolder; — 31 *Banting* Marchina, Hamb.; — 1 Aug. *Tromp* Tromp en de Ruiter, Lubeck; *Veldkamp* Anna, Koppenhage.

AGGER-KANAAL 28 Julij, *Schaap* Geerdina Geertruida, Nijeköbing.

In lading.

LIVERPOOL 3 Aug., *van Lindonck* Goede Verwachting, Bat.

LONDEN 3 Aug., *Smid* Catharina Fredrika, Rugenwalde.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 3 Aug., *Vos* Anna Luitsia, Riga.

GOTHENBURG 23 Julij, *Voordewind* Hillegonda, Engeland.

LIBAU 31 Julij, *Scherpbier* Jeltina, *Nanninga* Elsiena en *Ahrens* Johanna, de Maas.

Groningen, 8 Aug. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Elisabeth, groot 120 last, kapit. *B. Bijl*, v. Veendam, met ballast op avontuur.

Oostmahorn, 6 Aug. Ter reede gearriveerd 5 Aug., *Mudder* Margaretha, v. Emden n. Amst.; — 6 *Fock* Bartha Johanna, v. Hamburg n. Harlingen.

Vertrokken 3 Aug., *Reijer* Jacobus Begeman, n. Sunderland, *Heins* Frouwke Denekamp, n. Londen, *Kuiper* Hendrika Hillegina en *Koster* Bouchina, op avontuur, alle 4 v. Groningen, — 5 *Dost* Sietskiena, v. Leeuwarden en *Wijnstok* de Vier Gebroeders, v. Kampen, beide naar Hamburg; *de Jonge* Jantina, v. Gron. n. Newc.

Zoutkamp, 8 Aug. Zeilklaar: *Wortel* Alberdina en *Uil* Catharina Vroom, avont.; *Herredy* Jane en Maria en *v. Klooster* Gezina, Newc.

Amsterdam, 5 Aug. Het schip Luit. Admir. Stellingwerff, kapit. *Mispelblom Beijer*, van Samarang naar Singapore, is den 17 Junij tusschen Banca en Riouw, na op eene niet op de kaart aangewezen blinde klip gestooten te hebben, gezonken, doch het volk en de Chinesche passagiers gered en den 19 Junij te Singapore aangebragt.

Memel, 31 Julij. Het Koninklijk Nederlandsch Consulaat te Memel brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op den 29 Julij, in de nabijheid van bovengenoemde haven, zonder bemanning en drijvende op de lading, gestrand is het Nederlandsch tjalkschip Louiza Suzanna, 47 Ned. tonnen groot, te Groningen of te Hoogezand te huis behoorende, gevoerd geweest door kapit. *L. P. Krook*. De lading bestond uit greenen balken, waarvan er zijn gemerkt P. 166 * No. 8 en F. L.

Volgens berigt uit Koppenhage van den 26 Julij, is dit schip, op de reis van Stolpemunde naar Termunterzijl, 5 mijlen ten oosten van Bornholm, door de manschap verlaten, die gered en te Koppenhage is aan wal gezet door kapit. *Karst*, voerende het Ned. kofschip Lambertha, van Petersburg naar Amsterdam bestemd.

Het vaartuig was zonder mast, boegspriet en zwaarden, ontbloot van tuig en inventaris en in zeer lekken toestand.

Tot berging van schip en lading, zooverre zulks zal mogelijk zijn, zijn van wege het gezegde consulaat reeds de noodige maatregelen genomen en worden belanghebbenden bij deze zaak uitgenoodigd zich daarbij aan te melden.

De Sond gepasseerd.

3 Aug. *Boer*, Vriendschap, v. Petersb. n. Rott., m. hennep.
Schaap, Jonge Bernard, v. Riga n. Harlingen, m. hout.
Hemmes, Marius, v. Riga n. Schiedam m. gerst.
Duintjer, Aukjen Gepkelina, v. Dantzig n. Koogerp., m. tarwe.

De wind den 3 Aug. Z.W., N.; den 4den Z.Z.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 6 Aug., *Klasen* Elisabeth, Petersb.

TEXEL 6 Aug., *Schenk* Aidina Anna Susanna, Petersb.; — 7 *Huidekoper* Nederland, Bat.

MAASSLUIS 6 Aug., *Strijbos* de Nijverheid, Noordzee.

LONDEN 5 Aug., *Butter* Twee Gebroeders, Amst.; *Timmermans* Olivier van Noord, Rott.

Bij het ZUID-VOORLAND 3 Aug., *v. d. Hoeff* Sophia Elisabeth, v. Amst. n. Swansea.

FOLKESTONE 4 Aug., *Huisman* Nina, v. Amst. n. Syra; *Blom* Maria Adolfina, v. Gothenb. n. de K. de G. Hoop.

Bij LANDSEND 2 Aug., *Pompe* Hendrina, v. Bat. n. Rott.

Bij ALDBRO 3 Aug., *Hoekstra* Stad Stavoren, v. Amst. n. Sur.

HAYLE 3 Aug., *de Jonge* Diewerdina, Rugenwalde.

NORTH SHIELDS 3 Aug., *Kikkert* Voorwaarts, Amst.

DUNDEE 3 Aug., *Karssies* Elisabeth, Memel.

HULL 4 Aug., *v. d. Meulen* Drie Gezusters, Gothenb.

MALTA 28 Julij, *Molenaar* Pollux, v. Mersijn n. Queenstown.

MACAO 28 Mei, *Zeeman* Tonia, Bat.; *Stenders* Vrije Handel, Samarang; *Bouman* Admir. v. Kinsbergen en *Rooseboom* Jacoba Cornelia, Soerab.; *Tweehuis* Canton, Bangkok; — 30 *Klein* Sophia Koningin d. Nederlanden, Singapore; *v. d. Bolk* Dorothea, Bat.

KROONSTAD 31 Julij, *Meijer* Piet Hein, Amst., in 7 dagen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 7 Aug., *de Roever* Jan van Brakel, Triest.

TEXEL 6 Aug., *Koning* March. Johanna, Newc.

VLIE 4 Aug., *de Boer* Boreas, Engeland; *Bekkering* Catharina, Petersburg.

HELVOET 6 Aug., *Jansen* Borneo en *Keuker* Holl. Trouw, Bat. via Brouwershaven.
MAASSLUIS 6 Aug., *Schrik* Egbertus, Pernau; *de Groot* Christina Jacoba, avontuur.
PILLAU 4 Aug., *Dekker* Vertrouwen en *Brouwer* Agina Undina, Gron.; *Visser* Trijntje, Christiania; *Brouwer* Pietronella, Bremen; *Heins* Domina, Stettin; *Bossinga* Wia Gesina, Dundee.
LIVERPOOL 4 Aug., *Vos* Anna Luitsia, Riga.
GRANGEMOUTH 6 Julij, *Caspers* Fenna, Buenos-Ayres.
SWANSEA 4 Aug., *Linthorst* Zuidhorn, Kaap Verd. eilanden.
MACAO 23 Mei, *v. d. Wijk* Flora, Siam.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 4 Aug., *Vos* Betje Pronk, Livorno.
GIBRALTAR 27 Julij, *v. Gelderen* Levant, Malta.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 7 Aug. Naar Amsterdam of de Zaan *f* 6,50, Gercum *f* 8 en den Bosch *f* 8 per last Koolzaad.

RIGA, 1 Augustus. De Hollandsche vrachten blijven gelijk; het goed dat zich daar voor opdoet, is spoedig geplaatst. Bevracht naar Harlingen balken 6½ St. pr. l. a. Amst. voet; Amsterdam balken 6½ St. pr. l. a. A. voet; rogge *f* 23 en *f* 1 per last; lijnzaad *f* 22 en *f* 1 per last; de Maas hennep *f* 25 en *f* 1 pr. ingen. last, gerst *f* 23 en *f* 1 per last; later rogge *f* 24 en *f* 1 pr. last.

STETTIN, 3 Aug. Bevracht naar Holland eikenhout *f* 15 à *f* 16.

332ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Tweede Klasse.
4de Lijst. No. 9994 *f* 1000.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Augustus.*

TARWE.	GERST.	
Oude 70 ℔ *f*	Winter 54 ℔ *f* 5,70	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,80
N.Oml.1856 66 - 7,65	Nieuwe 56 - - 6,10	- - 42 - - 4,00
- - 68 - - 8,45	- - 58 - - 6,50	- - 44 - -
- - 70 - - 9,25	Zomer 54 - -	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,40	- - 56 - -	Paardeb. *f* 7,25,50,75,80
- - 68 - - 8,20	N.Knobbe 60 - - 5,80	
- - 70 - - 9,00	- 62 - -	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.	HAVER.	Grauwe dito *f*
N. Inl. 60 ℔ *f* 4,75	N. Dikke 36 ℔ *f*	
- - 62 - - 5,35	- - 38 - - 3,75	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,95	- 40 - - 4,00	Old.Koolz. *f* 13 a *f* 14,25,50
- - 66 - - 6,55	- 42 - - 4,25	(Puik *f* 14,65
Oude 66 - -	- 44 - - 4,45	Oml. dito *f* 12 a *f* 14,50,75
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,65	Zomerzaad *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 5,90	- 48 - - 4,85	Aveelzaad *f*
- - 62 - - 6,40	- 50 - - 5,05	G. Mosterdz. *f*
- - 64 - - 6,90	N.W.Voer 36 - - 3,50	Lijnzaad *f*
- Zw.- 60 - - 5,75	- - 38 - - 3,70	Dederzaad *f*
- - 62 - - 6,25	- - 40 - - 3,90	Gr. Gort *f* 9,25,75
- - 64 - - 6,75	N. Zw. - 36 - - 3,40	Parel dito *f* 13 a *f* 15
Veen 64 - - 6,65	- - 38 - - 3,60	Raapolie per vat *f* 48

Tarwe met weinig handel in een doen. — Rogge en Boekweit weder lager aangeboden. — Gerst genoegzaam als voren. — Haver bijna niet in omgegaan. — Boonen stil. — Er was heden ongeveer 1000 last Koolzaad ter markt, waaronder veel dat den vorigen marktdag was overgebleven; de kooplust gering zijnde, moest het verkochte iets lager worden afgegeven.

AMSTERDAM, 7 *Aug.* Tarwe bij kleinigheden aan cons. verkocht: 129 ℔ b. Pools. *f* 375; 126 ℔ j. Elve *f* 270; 124 ℔ ger. Mecklenb. *f* 245; 121 ℔ j. Fries. *f* 290; 164 ℔ n. Zutphensche *f* 405. — Rogge flaauw met weinig handel: 124, 126 ℔ Pruis. *f* 228, *f* 234; 122 ℔ dito *f* 218, *f* 220, *f* 222. — Gerst iets lager: 112 ℔ Stettin *f* 219. — Haver zonder handel. — Dantziger Witte Erwten werden bij gerijf met *f* 8½ betaald.

Koolzaad dadelijk onveranderd, op levering ½ p. vl. hooger: Buiksloter Ham *f* 15; Holst. 73½, 75 p. vl.; op 9 vat dadelijk 81 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 81½ p. vl.; April 83 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 48,50; vlieg. *f* 47,25; Sept. *f* 47 a *f* 47,25; Oct., Nov. en Dec. *f* 47,25 a *f* 47,50; Mei *f* 47,50 a *f* 48. — Lijnolie dadelijk en op levering lager afgegeven, bleef later op levering meer gezocht: op 6/w. *f* 44; vlieg. *f* 42,75 a *f* 42,50 a *f* 42,75; Sept. *f* 41,50; Oct. *f* 41,50 a *f* 42; Nov. en Dec. *f* 41,75 a *f* 42. — Hennepolie op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50. — Raapkoeken *f* 92 a *f* 96. — Lijnkoeken *f* 11½ a *f* 14¼.

LEEUWARDEN, 7 *Aug.* De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden ongeveer 600 lasten, welke door de lagere Hollandsche berigten ook niet dan tot lagere prijzen konden worden verkocht. Over het geheel besteedde men ongevoer *f* 1 per mud minder dan de vorige week, puik *f* 14,75 a *f* 15,25; 2de soort *f* 14,25 a *f* 14,50 en mindere soorten van *f* 13 tot *f* 13,50 naar kwaliteit. — Van Nieuw-Lijnzaad waren eenige partijtjes ter veil; puike *f* 13 a *f* 13.50 en mindere soort *f* 12,50 verkocht. — Tarwe bijna zonder omgang en tot iets lagere prijzen verkocht. — Rogge tot 40 ct. verlaging alleen aan consumtie, inl. *f* 6 a *f* 6,10; buitenl. *f* 7,20 a *f* 7,40. — Boekweit bij gerijf, Vries. Zand *f* 8 a *f* 8,10. — Nieuwe Winter-gerst weinig ter veil en daarvoor vrij goeden kooplust, puike *f* 5,70,90 a *f* 6,10,40 en jarige voor fourage *f* 5,25 a *f* 5,50. — Haver weinig ter veil en bijna geene koopers, fijne *f* 4,60 a *f* 4,65; voer *f* 3,60 nominaal.

LONDEN, 5 *Aug.* Er waren heden weinig koopers ter graanmarkt; voor vreemde Tarwe waren de vorige prijzen niet te bedingen; ook inl. konde de notering van eergisteren niet opbrengen. Overige graanartikelen onveranderd.

Van den 7den. Granen: Tarwe stil, de prijzen zijn evenwel niet lager; nieuwe Haver is gevraagd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Aug.* De prijs der boter was heden: 1ste soort (grasb.) de ¼ ton *f* 41 a *f* 42; 2de soort (dito) *f* 38 tot *f* 40.

LONDEN, 7 *Augustus.* Friesche Boter 107 sh., Gron. 86 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Aug.* Er was heden van alles weinig aanvoer van vee en de handel gering; prijzen van l.l. Dingsdag.

LONDEN, 7 *Augustus.* De aanvoer ter veemarkt bestond uit 887 runderen, 770 kalveren en 11,140 schapen. De stemming was iets hooger voor kalveren en schapen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 7 *Augustus.*

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{5}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76⅜; Dito Dito 4 pCt. 96$\frac{9}{16}$. — BELGIË, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 53. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25$\frac{1}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37⅝; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. 42¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45⅞; Dito 1856, 3 pCt. 45⅛. — RUSLAND, bij *Hope* en Co., 1798 en 1816 5 pCt. 105⅜; Dito te Londen 4½ pCt. 97¼; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 101¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75⅝; Dito Dito 2½ pCt. 39¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87⅛; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77⅜. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21⅝. — Wisselkoers op Londen zigt *f* 11.77½; Dito 2/m. *f* 11.67½.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT in de Provincie *GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG den 12den September aanstaande, des morgens te 10 uur, in het OMMELANDERHUIS, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen **toegelaten te worden** tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG EXAMEN**, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten **minste veertien dagen vóór dien tijd**, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

De Provinciale Commissie voorn.,
En in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

GRONINGEN, 7 Augustus 1857.

*** Het BESTUUR der AKADEMIE *MINERVA* roept bij deze op alle OUDERS of VOOGDEN, welke **ONDERWIJS** aan genoemde Inrigting mogten verlangen voor hunne **ZOONS of PUPILLEN**, welke vallen in termen van Art. 44 der Wet, om zich daartoe ingevolge het bij Art. 4 van het Reglement op het Onderwijs bepaalde, *schriftelijk* aan te melden bij den ondergeteekenden Secretaris, van MAANDAG den 3den Augustus tot en met ZATURDAG den 15den dierzelfde maand, des middags tusschen 1—2 uur, met opgave van den Naam, Voornaam, Ouderdom en toekomstig beroep van den Leerling, alsmede van de Namen, Voornamen en Woonplaats der Ouders of Voogden.

Het Bestuur voornd. en in zijnen naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

HARDDRAVERIJ
te *SEBALDEBUREN*,

bij **A. M. MELESSEN**, op ZATURDAG den 15den Augustus 1857, door Paarden welke geen Prijs hebben gewonnen.
PRIJS: **Een ZILVEREN TABAKSKOMFOOR.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* C. A. YPES—WOLTERS.
KOLLUM, 3 Augustus 1857.

*** Bevallen van een ZOON JACOMINA BARTHA BERGHUIJS, Echtgenoot van
A. S. VAN DE MOER,
Apotheker.
DEVENTER, 4 Augustus 1857.
Eenige kennisgeving voor Familie en Vrienden.

*** Door Gods goedheid beviel heden van een' ZOON HENDRIKA SMITH, geliefde Echtgenoot van
J. R. EILERS KOCH,
Evang. Luth. Predt.
ROTTERDAM, 4 Augustus 1857.

*** Bevallen van een' ZOON JACOBA BUINING, Echtgenoot van
D. J. WIERSMA.
BURUM, 6 Augustus 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER E. B. WIERSUM, geliefde Echtgenoot van
J. G. VEENDORP.
EELWERD, 6 Augustus 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER M. DRÖGE, geliefde Echtgenoot van
H. A. WIJNNE.
GRONINGEN, 7 Augustus 1857.

*** Bevallen van een welgeschapen *DOCHTER* Mevrouw M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, geboren HORA BUMA.
ASSEN, 7 Augustus 1857.

*** Heden namiddag ongeveer te 1 uur overleed, tot mijne en mijner Zoons en Kleinkinderen diepe droefheid, mijn hoogbejaarde Echtgenoot, JAN ROOSINGH, in den ouderdom van 82 jaren en eenige dagen, na eene genoegelijke huwelijksvereeniging van ruim 57 jaren.
GRONINGEN, 3 Augustus 1857.
C. S. CREMER,
Weduwe J. ROOSINGH.

*** Heden overleed alhier de WelEdel Gestrenge Heer Mr. JEIPE ONNE ONNES, in den ouderdom van 45 jaren, tot diepe droefheid van zijne eenige Dochter en verdere betrekkingen.
GRONINGEN, 5 Augustus 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder, Behuwdmoeder en Grootmoeder JOHANNA JANSEN, Wedw. van wijlen den 1sten Luitenant N. P. KLOS, in den hoogen ouderdom van 86 jaren en 7 maanden.

Dankbaar voor het voorregt, dat wij hebben mogen genieten, van zoolang eene liefderijke en zorgdragende Moeder, Behuwdmoeder en Grootmoeder te mogen behouden, staren wij met gelatenheid de Overledene naar betere gewesten na.
PEIZE, 6 Augustus 1857.
P. G. KLOS.
Uit aller naam.

Op verzoek van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN

is uitgegeven bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*:

I. *A. J. LABBERTON*, Handleiding tot het beoefenen van de **Beginselen** der **Sterrekunde**, ten gebruike bij Zeevaartkundig onderwijs en tot zelfonderrigt; met vele Houtsneê-figuren.......... Prijs *f* 1,60.

II. *R. VAN HINLOOPEN LABBERTON*, Encyclopaedisch Overzigt der vijf laatste eeuwen voor Christus.................. *f* 1,00.

III. *A. M. KOLLEWIJN*, *Nz.*, Aanleiding tot de beoefening der **Nieuwere Letterkunde** .... *f* 0,90.

IV. *J. A. STÖCKHARDT*, De **Scheikunde** van het **Onbewerktuigde** en **Bewerktuigde Rijk**, bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige proeven opgehelderd; bewerkt door *Dr.* J. W. GUNNING; **derde**, *veel vermeerderde en verbeterde druk*; met ruim 200 houtsneêfiguren, gebonden in half linnen.... .... *f* 4,50.

V. *G. H. WESTBROEK*, Verzameling van **Opstellen** ter vertaling in het Hoogduitsch. *f* 0,50.

VI. *G. H. WESTBROEK*, Handbuch für **Lehrer** und **Selbstuber** .... *f* 0,50.

VII. *P. J. PRINSEN*, Aanleiding tot de **Meetkunde** voor de verstgevorderde Leerlingen. *f* 0,50.

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historien**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER.* Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50**

——— ——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. De Uitgevers twijfelen niet, of velen zullen zich deze gelegenheid ten nutte maken, om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

BEKENDMAKING.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt dat, ten gevolge van eenige vernieuwingen, de **PASSAGE** over de **OPHAALBRUG** en door de **ZEESLUIS** aan de ***Nieuwezijlen*** onder ***Engwierum***, gedurende **den 10den tot en met den 15den Augustus 1857**, voor RIJTUIGEN en VEE en voor SCHEPEN met STAANDE MASTEN, **zal zijn GESLOTEN.**

LEEUWARDEN, 6 Augustus 1857.
De Commissaris des Konings in de Provincie Friesland afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten:
C. J. VAN DER VEEN.

De **VOOGDEN** van ***HEILIGE GEEST-GASTHUIS*** te *Groningen* gedenken bij inschrijving aan te besteden de **levering** van **2000 Tonnen BAGGERTURF.**

De Voorwaarden liggen ter lezing in het GESTICHT, waar de Inschrijvingsbriefjes en Monsters vóór of op den 26sten Augustus e.k. moeten worden ingezonden.
G. SICMAN,
Boekh. Voogd.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. H. GEERTSEMA**, zullen, op DINGSDAG den 15den September e.k. ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, des avonds te 7 uur, publiek ten verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette, nieuws vertimmerde KOOPMANS BEHUIZING, waarin sedert eenige jaren eene ***APOTHEEK*** is gevestigd, staande in de Poelestraat te *Groningen*, letter C no. 107, door den Heer B. J. DE BOER in eigendom bewoond.

II. Eene BEHUIZING met BOVENWONING met VRIJEN OPGANG en twee daaraan verbonden WOONKAMERS onder één Dak, letter R no. 204 en 205, staande bij de Nieuwe-Kerk, op den hoek van de tweede Kerkstraat, te *Groningen.*

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—1 en 2—5 uur; Perceel I tegen betaling van **tien Cents** ten voordeele van de **Algemeene Armen.**

Te aanvaarden Perceel I op den 1sten November e.k. Perceel II dadelijk na den Toeslag.

PUBLIEKE VERKOOPING

van pl. m. **50 Voer best gewonnen HOOI**, alsmede eenige **Blokjes STROO**, op de Bakkerslaan, *Harkstede*, op DONDERDAG den 13den Augustus 1857, des namiddags te 4 uur.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

VERKOOP VAN EXTRA
ZWARE EIKEN BOOMEN.

In de maand NOVEMBER 1857, op nader te bepalen dag, zullen, ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe GOEMAN, te *Beerta*, in openlijke Veiling ter verkoop worden aangeboden:

Ongeveer **300 extra zware EIKEN BOOMEN**, waaronder van 6 tot 10 palm in diameter, op Stam staande op *Huiningaborg*, te *Beerta.*
F. R. FOLKERS.

Eene nette, ongemeubelde
Bovenwoning te Huur,
in de Heerestraat, bij den Broodbakker LENTHORST; om op den 1sten Nov. of dadelijk te aanvaarden.

Port à Port, Madera en Xeres
direct aangevoerd, verkrijgbaar tot de **zuinigste prijzen**, bij den Wijnhandelaar
H. M. SPECKMAN, Oosterstraat.

Bij den ondergeteekende zijn verkrijgbaar: Eene briljante **GOUDEN** en eene dito **ZILVEREN ZWEEP**, een paar **HOOFDSTELLEN** met ZILVER gemonteerd, geschikt voor **Harddraverijen**, een **BES-CHAIS** met IJZEREN AS, die met en zonder BEUGEL kan worden gebruikt. Ook is voorhanden: eene groote partij **BREUKBANDEN.** Verder rekommandeert zich in het **maken** van **SPRINGVEREN MATRASSEN** met STAAL verkoperde SPRINGVEREN.
F. W. VOGELSKAMP,
Mr. Zadelmaker in de Heerestraat te *Groningen.*

NB. Ook is bij hem **te koop:** Een mooije **BOK** met **WAGEN** en **TUIG.**

GENEESKUNDIGE EIGENSCHAPPEN
VAN DEN
ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Deze met de meeste zorg bereide Siroop is ontegenzeggelijk het beste bloedzuiverende middel, en wordt ten dien einde door de meeste Doctoren in *Frankrijk*, *België* en *Rusland*, waar de Regeringen de **ROB** onder hunne protectie genomen hebben en zij vrij ingevoerd mag worden, voorgeschreven. Zij vervangt mede die medicijnen, waarvan iodium, goud of kwik tot grondslag strekken. Aangenaam van smaak en gemakkelijk te verteren, zekerder en spoediger werkende dan de andere bekende middelen, wordt zij tegen uitslag, tinea capitis, scrofules, gezwellen, zweren, scheurbuik, kanker, ontaarde schurft, enz. gebruikt.

Daar al deze ziekten uit inwendige oorzaken voortspruiten, zou het verkeerd zijn ze door uitwendige middelen te willen genezen.

De **ROB** wordt ook voorgeschreven bij aandoeningen der zenuw- en spierstelsels, jicht, rheumatismus, verlamming, pijnen, vermagering, verzwakking. Door de sappen te zuiveren, herstelt zij het bloed en brengt de levensfunctiën in goede verhouding. Men kan ze altijd zonder vrees voor schadelijke gevolgen gebruiken en mag daarvan een gunstig resultaat verwachten bij verzuimde verkoudheid, hartslag-aderbreuk, slijmvloeijing der blaas, ongeregelde menstruatie, bleekzucht, beroerte, hardnekkige hoest, zenuwachtige engborstigheid, waterbreuk, vernaauwingen, waterzucht, graveel, periodieke kolijken, longziekten, maagontsteking, ontsteking in de ingewanden.

Om genezingen te bewerken van chronische ziekten, die reeds aan verschillende behandelingen weêrstand hebben geboden, zal men in het voorjaar of in den herfst zich aan het gebruik van den **ROB** moeten onderwerpen, en gedurende drie of vier achtereenvolgende keeren deze Robkuur moeten herhalen. Aan Vrouwen, die het kritisch tijdperk naderen, is de **ROB** zeer aan te bevelen, om de zoo veelvuldig voorkomende zweren en toevallen te voorkomen.

De **ROB BOYVEAU LAFFECTEUR** is vooral dienstig om radicaal en in korten tijd te genezen, scherpe leucorrheën en verouderde of nieuwe besmettelijke vloeijingen, die zoo schadelijk zijn als zij lang aanhouden en waartegen dikwijls met zeer nadeelige gevolgen copaïvebalsem, cubeben en inspuitingen gebezigd worden. De ziekte keert telkens terug als de ziektestof niet vernietigd wordt en kan tot alle ongemakken aanleiding geven.

De Heer GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS geneest met den **ROB BOYVEAU LAFFECTEUR** de zieken, die zich van alle oorden der wereld tot hem wenden, en het is bekend genoeg, hoe velen zich om genezing te verkrijgen, naar Parijs begeven, na elders vruchteloos hulp gezocht te hebben.

De **ROB** is reeds sedert 1788 aan de Fransche Marine geleverd; is sedert 1850 door den Minister van Oorlog in *België* bij het leger, en door de Russische regering in het geheele Keizerrijk geauthoriseerd.

Als krachtig werkend zuiveringsmiddel vernietigt zij de toevallen, door het overmatig gebruik van kwik of iodium voortgebragt. Aan velen is zij aan te bevelen voor eene gezonde en krachtige progeniture.

Eene kleine, voor velen zeer lezenswaardige brochure wordt gratis afgegeven.

De **ROB** is in de voornaamste Apotheken in *Nederland* te verkrijgen, tegen 4 Gulden de flesch van 5 Onces, of door hen te ontbieden bij den Heer **H. KERCKHOFF**, Doelenstraat te *Amsterdam*, waar altijd voorraad is. De prijs wordt als te *Parijs* gefactureerd, met bijberekening der goedkoopste onkosten bij eene hoeveelheid van 12 fleschen; bij 25 fleschen worden de kosten iets hooger en bij mindere hoeveelheden nog weder hooger berekend. In allen gevalle echter staan ze in juiste verhouding met *Parijs.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.